"DRAUGAS"
Published Daily Except Sundays
One Year.....$6.00
Six Months.....$3.00
AT NEWS-STANDS 2c. A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 7791

DRAUGAS

(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

Kaina Price 2 Centai Cents

No. 217 CHICAGO, ILLINOIS, PENKTADIENIS, RUGS. (SEPT.) 15 D., 1922 M. METAI-VOL. VII

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE OF ACT OF MARH 3, 1879

Anglijos Premier. Perspėja Franciją

PARYŽIUS, rugs. 15. — Anglijos premieras Lloyd George per anglų ambasadą čionai perspėjo Francijos vyriausybę, kad Anglija bus priversta pertraukti su Francija diplomatinius santikius, jei ši ir toliaus darbuosis turkų pusėje, idant šie atgautų Konstantinopolį ir Dardanelius ir blokuotų Anglijai kelią susisiekti su Indija.

Toksai Francijos nusistatymas, sakė Lloyd George, privers imtis griežtų priemonių. Nes Anglija turi ginti Britanijos imperijos interesus.

Diplomatinėse sferose kalbama, kad jau šiandie Anglija neturi gerųjų santikių su Francija.

Nežiurint oficialių užginimų, Anglija labai gerai žino, kad Francija turkams nacionalistams paslapčia pristatė reikalingų ginklų, amunicijos ir net aeroplanų. Ir ta pati Francija dar ir šiandie turkus remia materialiai ir moraliai.

Visame musulmanų pasauly kilę nerimavimai del turkų laimėjimo, prie kurio prisidėjo Francija. Anglija bijo musulmanų sukilimų Indijoj ir Egipte.

Mesopotamijos pasieniais jau šiandie anglų kariuomenė kovoja su turkais.

Kasgi bus toliaus, jei turkai Francijos bus remiami?

Ar Bus Karas Balkanuose ir Artimuose Rytuose

ANGLIJOS MINISTERIŲ KABINETAS TARIASI APIE TURKŲ LAIMĖJIMĄ

ITALIJA PROJEKTUOJA SUŠAUKTI TUOJAUS KONFERENCIJĄ.

BOLŠEVIKAI REMIA TURKUS KONSTANTINOPOLIO KLAUSIME

ANGLIJA BIJO KARO SU TURKAIS.

Ministerių kabinetas turi posėdi.

LONDONAS, rugs. 15. — Turkų laimėjimai M. Azijoje pasirodo, jog artimuose Rytuose negreit įvyks ramybė. Yra baimės, kad Anglija gali but įtraukta karan su turkais.

Šiandie turi posėdį Anglijos ministerių kabinetas ir tariasi artimųjų Rytų reikale. Nes tai didžiai opus klausimas.

Anglijai ne tiek apeina Trakija, kiek Konstantinopolis ir Dardeneliai, kuriuos turkai nacionalistai nusprendė varu atsiimti.

Anglų spauda paduoda sugestiją kuoveikiaus šaukti internacionalę konferenciją. Toje konferencijoje turėtų dalyvauti Rusija, Bulgarija, Rumunija ir kitos Balganų valstybės. Nes bolševikai jau protestuoja prieš santarvės valstybių nusistatymą Konstantinopolio ir Dardanelių klausime.

Anglija, be kitko, susirupinusi ir Francijos ypatingu pasielgimu. Nes Francija linksta turkams grąžinti Konstantinopolį ir Dardanelių pertaką.

Žinovai tvirtina, kad Balkanuose ir artimuose Rytuose neišvengtinas naujas karas.

DALIS GRAIKŲ PASIDAVĖ TURKAMS.

LONDONAS, rugs. 15. — Dalis graikų armijos Chesme pusiausaly pagaliaus be kovos pasidavė turkams.

BOLŠEVIKAI KELIA PROTESTUS DEL DARDANELIŲ.

Jie stovi turkų pusėje.

MASKVA, rugs. 15. — Bolševikų valdžia Anglijai pasiuntė smarkų protestą del santarvės valstybių nusistatymo nepaduoti turkams nei Konstantinopolio, nei Dardanelių pertakos.

Bolševikai sako, kad Dardanelių likimas pirmiausia turi rupėti visoms toms valstybėms, kurios susisiekia su Juodųja jura. Nes joms reikalingas vandeniu išėjimas.

Tuotarpu santarvės valstybės darbuojasi užgrobti Dardanelius ir juos valdyti kaip joms tinkama. Bet jei jau jos taip labai nori globoti Dardanelius, tai ir sovietų Rusija turi but priimta į globėjus.

Bolševikai reiškia simpatiją turkams, kurie kariauja už laisvę ir nepriklausomybę. Nes santarvė mėgino turkus pilnai pavergti. Delto už turkų-graikų karą visa atsakomybė krinta ant santarvės.

KUR YRA TURKŲ ARMIJA?

LONDONAS, rugs. 15. — Niekas ikišiolei negali pasakyti, kur yra turkų nacionalistų armija. Tos armijos dalis užėmė Smirną, bet kur jos kita didesnė dalis.

Spėjama, kad, rasi, ta armija slapta koncentruojama kur netoli Konstantinopolio ir Dardanelių pertakos.

Tas klausimas lieka be aiškaus atsakymo.

ITALIJA BIJO KARO BALKANUOSE.

Paduoda sumanymą konferencijai.

ROMA, rugs. 15. — Italijos užsienių reikalų ministerija pasiuntė Anglijai notą. Ragina kuoveikiaus sušaukti santarvės valstybių konferenciją su tikslu apdrausti taiką artimuose Rytuose.

Jei Anglnija nepalinks prie tos konferencijos, čia sakoma, turės kilti karas Anglijos su Turkija. Rezultatas gali pasirodyti labai liudnas.

Jei Anglija nenorės konferencijos, tai bus aišku, kad ji pasitikės savo talkininkėmis ir kibs prie Turkijos. Tuotarpu Italija nenori daugiau kariauti nei su viena valstybe.

Anglijos su Turkija karas galimas todel, nes turkai nacionalistai reikalauja grąžinti Konstantinopolį su Dardaneliais. Anglija griežtai atsako tam turkų reikalavimui.

SANTARVĖ PERSPĖJA KEMALISTUS.

Konstantinopolis, rugs. 15. — Santarvės valstybės Angoron turkams nacionalistams pasiuntė perspėjimą, kad nacionalistų puolimas neutralėn zonon bus skaitomas karu su santarve.

Ismido šonan, kur prasideda neutralė zona pasiųsta daugiau santarvės kariuomenės.

LABAI RIMTA PADĖTIS.

PARYŽIUS, rugs. 15. — Francuzų maršalas Franchet d' Esperey tvirtina, kad artimuose Rytuose padėtis labai rimta.

Nereikia pamiršti, sako jis, jog Bosforo pertaka kai-kuriose vietose gana siaura ir turkai gali sugriauti tas Konstantinopolio dalis, kurias apgyvenę europėnai.

Tečiaus maršalas pažymi, kad Mustapha Kemal paša bus tiek šimintingas, kad jis to nedarys.

ORAS

CHICAGO. — Šiandie išdalies apsiniaukę, maža atmaina temperaturoje.

BULGARAI MARŠUOJA Į GRAIKIJOS PASIENĮ.

Bulgarų spauda reikalauja veikimo.

Konstantinopolis, rugs. 15. Bulgarija ir Jugoslavija siunčia kariuomenę į Graikijos pasienį. Rumunija taipat ginkluojasi. Rumunija yra Jugoslavijos sąjungininkė ir Bulgarijos priešininkė.

Kiek žinoma, Graikijos pasieniu, ties Trakijos teritorija, jau sugabenta apie 30,000 bulgarų ir serbų kariuomenės. Abi pusi pasirengusi pakelti veikimą.

Serbai stovi Graikijos pusėje. Bet jie taipat nori pasisavinti Solonikus. Nori, idant Bulgarija netektų nei dalies Trakijos, idant bulgarai su turkais neturėtų sausžemiu susisiekimo.

Bulgarų spauda stovi už akciją.

Savo keliu, bulgarai nori atgauti nuo graikų dalį Trakijos. Bulgarų armija koncentruojama Nevrokope.

Bulgarų spauda šaukia, jog gana tos diplomatijos. Turi but pradėta akcija. Trakijos dalis turi priguléti Bulgarijai. Nes ji prie to turi teisių.

Laukia Kemal pašos atsakymo

Santarvės valstybių vietos aukštieji komisionieriai painformavo turkų nacionalistų vadą Mustaphą Kemal pašą, idant neutralinė zona aplink Konstantinopolį ir Dardanelius butų gerbiama.

Čia todel laukiamas Kemal pašos atsakymas iš Angoros. Spėjama, jog jis pasakys, kad toji zona negali but neutralė. Nes joje yra graikų kariuomenė.

Sultano vardas aplenkiamas.

Turkų nacionalistų laimėjimo proklamacijose ir raštuose sultano vardas aplenkiamas. Visur figuruoja Mustapha Kemal paša.

Del to sultanui darosi skaudu. Tad jis parėdė didžiąjam vezirui (premierui) pranešti gyventojams, kad karą su turkais laimėjo Mustapha Kemal paša. Bet jis tai atliko su sultano kariuomene.

Graiai demobilizuojami

Graikijos karaliaus Konstantino parėdymu paskelbta demobilizacija dvylikos klasių graikų kariuomenės. Tarnyboje paliekami tik keturių klasių vyrai.

DINAMITININKUS LIEPTA ŠAUDYTI.

UNIONTOWN, Pa., rugs. 15. — Fayette koksų gaminimo plotuose visa eilė neunistų darbininkų namų sudinamituota. Šerifas įspėjo savo asistentus, idant jie užkluptus dinamitininkus tiesiog šaudytų.

PLATINKITE "DRAUGĄ."

LABDARYBĖS REIKALE SUVAŽIAVIMAI.

WASHINGTON, rug. 15.— Rugsėjo 17—21 d. Amerikos Katalikų Universiteto bute įvyks Nacionalės Katalikų Labdarybės Konferencijos suvažiavimas. Šio suvažiavimo programa didžiai plati ir interesinga. Bus visa eilė paskaitų.

To paties Universiteto bute rugs. 20—22 d. turės suvažiavimą Seserų Vienuolių Konferenciją socialiais ir labdarybės veikimo tikslais.

Seserys Vienuolės turės trečią metinį suvažiavimą. Pernykščiame suvažiavime dalyvavo suvirš 600 Seserų. Sakoma, šįmet suvažiavimas bus skaitlingesnis.

Su Nacionalės Kat. Labdar. Konferencijos suvažiavimu turės savo susirinkimą Šv. Vincento de Paulo Draugijos Vyriausioji Taryba Suv. Valstijose.

Delto, čia ateinančioji savaitė bus užimta svarbiais katalikų susirinkimais, kurie atliekami valstybės gyventojų naudai ir gerovei.

65 RADIKALAI BUS DEPORTUOTI.

NEW ORLEANS, La., rug. 15. — Iš keletos federalių kalėjimų čionai sugabenta 65 svetimšaliai radikalai. Visi paimami New Yorkan ir iš tenai bus deportuoti.

PILSUDSKI RUMUNIJOJE.

LONDONAS, rugs. 15. —Iš Varšavos pranešta, kad lenkų prezidentas Pilsudski iškeliavo Rumunijon politiniais reikalais.

RUSIJOS RUBLIAI NIEKAIS EINA.

MASKVA, rugs. 15. — Rusijos bolševistiniai rubliai dar daugiau nupuolė žemyn. Šiandie vienam amerikoniškam doleriui mokama 7 milionai rublių.

DU GARLAIVIU NUSKENDO.

TAMPICO, rugs. 15. — Tampico pakraščiais aną dieną siautė baisus uraganas. Du laivu sulamdyta ir nuskandinta. Vienas laivas amerikoniškas, kitas meksikoniškas. Bet apie žmonių žuvimą neturima žinių.

UOSTE HAVRE STREIKAS ATŠAUKTAS.

PARYŽIUS, rug. 15. —Uoste Havre darbininkų streikas atšauktas. Sulaikyti ten garlaiviai kuoveikiaus išplauks į Suv. Valstijas.

NEAPOLIS, rugs. 15. — Laikraštis Mattino praneša, kad pavojingai susirgęs Italijos karalius.

SEKRETORIUS DAVIS NUSAKO GERBUVĮ AMERIKOJE

WASHINGTON, rug. 15.— Darbo sekretorius Davis, gavęs žinių iš Chicagos apie dalinį streikuojančių geležinkeliečių susitaikymą su kai-kuriomis geležinkelių bendrovėmis, pranešė, jog su tuo momentu didžiausi pokarinio nenormalumo ledai pralaužti ir visoj šaly atgys nepaprastas ekonominis veikimas.

Gautas žinias iš Chicagos sekretorius kuoveikiaus pranešė prezidentui Hardingui. Prezidentas irgi išreiškė daug džiaugsmo.

Amerikos industrija, sako sekretorius, pralaužė paskutinę užtvanką, kuomet dalis geležinkeliečių nusprendė gryžti darban.

Delto visoj šaly trumpu laiku atgys nepaprastas judėjimas. Anglių bus pagaminta užtektinai ir jas bus galima be sunkenybių pristatyti į industrinius centrus.

GELEŽINKELIEČIŲ STREIKAS IŠDALIES PASIBAIGĖ

DARBININKAI ATGAUNA SENĄSIAS SĄLYGAS IR TEISES.

Turi taikintis atskiriai su bendrovėmis.

Didelis geležinkeliečių streikas, kuriame dalyvavo arti 300,000 šopmenų ir kitų darbininkų, ir kuris tęsėsi ilgiau dešimties savaičių — išdalies pasibaigė.

Apie 60 įvairių geležinkelių bendrovių streikininkams įdavė taikos sąlygas. Chicagos konferencijoje streikininkų vadai ir atstovai tas sąlygas priėmė.

Delto daugybė streikininkų tomis dienomis gryžta darban.

Tečiaus daugybė geležinkelių bendrovių nesutiko iki šiol su taikos planais. Kai-kurios bendrovės tiesiog tvirtina, kad jos laimėjusios ir neturinčios jokio reikalo daryti kažkokią ten taikos sutartį su darbininkais. Girdi, jos galinčios apsieiti be jokių sutarčių.

Belieka šiandie darbininkams su atskiriomis bendrovėmis pasirašyti taikos sutartis ir darbas atsinaujins.

North Western geležinkelio bendrovė jau pasirašė sutartį.

Atsiliepia į bendroves.

Streikuojančių geležinkeliečių prezidentas Jewell vakar ikišiol nesutikusioms su taikos planais bendrovėms pasiuntė atsiliepimą, ragindamas jas daryti taikas su savo darbininkais, pasiremiant Chicagoje priimtuoju pagrindiniu taikos planu.

Kol-kas aiškiai nepaduoda, kokios geležinkelių bendrovės sutiko su taikos planais, gi kokios nesutiko. Tik paduodama, kad visos Suv. Valstijose geležinkelių bendrovės turi apie 250,000 mailių geležinkelių. Gi Chicagoje padaryta taika paliečia apie 50,000 mailių geležinkelių.

Pasirodo, kad keturios penktosios dalys geležinkelių dar priguli prie streiko.

Tečiaus žinovai tvirtina, kad visos bendrovės artimiausiomis dienomis susitaikins.

Juk taip buvo ir su anglekasių streiko užbaigimu. Šiandie beveik visos anglių kasyklų bendrovės jau padarė taikos sutartis su darbininkais.

Taip bus ir su geležinkelių bendrovėmis.

Taikos sąlygos:

Chicagoje darbininkų priimtos taikai sąlygos yra šios:

1. Visi streikininkai gryžta darban tomis pačiomis darbo sąlygomis, kokios gyvavo pirm streiko. Kurie streikininkai streiko laiku atliko kokiusnors piktus darbus, tie bus pašalinti iš darbo.

2. Tarp gryžtančių darban streikininkų gyvuos toki santikiai, kaip buta pirm streiko. Ir tąją sąlyga todel jie gryžta darban.

3. Visokius kilusius nesusipratimus tarp gryžtančių į darbą darbininkų ir bendrovių sprendžia paskirta tam tikroji komisija.

4. Ta komisija bus paskirta praėjus 15-ai dienų po sutarčių pasirašymo. Komisiją sudarys 6 geležinkeliečių atstovai ir 6 geležinkelių bendrovių atstovai. Ta pati komisija ir ateity spręs kilusius tarp abiejų pusių nesutikimus.

5. Abi pusi užtikrina, kad nebaugins ir nepalies straiko laiku dirbusių darbininkų ir po streiko gryžtančių darban.

6. Visos iš abiejų pusių pakeltos bylos del streiko panaikinamos.

Atgauna savo teises.

Seni darbininkai, gryžę darban po streiko, atgauna savo visas teises ir privilegijas, taipat buvusią pirm streiko užmokesnį.

Tečiaus streiko laiku dirbę įstaigose neunistai darbininkai pasilieka savo vietose.

Geležinkeliečių streikas visuomenei brangiai atsiėjo. Bet yra vilties, kad trumpoj ateity jis pilnai pasibaigs.

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų šalių pinigų vertė, mainant nemažiau 25,000 dol. rugs. 14 d., buvo tokia pagal Merchants Loan & Trust Co.

Anglijos sterl. svarui	4.47
Prancijos 100 frankų	7.82
Italijos 100 lirų	4.39
Lietuvos 100 auksinų	.06½
Vokietijos 100 markių	.06½
Lenkų 100 markių	.01

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams.....$6.00
Pusei Metų.....$3.00

Prenumeratos mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBL. CO.
2334 So. Oakley Ave., Chicago.
Tel. Roosevelt 7791

AIRIŲ KOVA.

Airijoje civilė kova nepertraukiama. Ir tai kovai nepramatomas galas. Vienos tautos žmonės kiti kitų kraują lieja.

Ir kodel? Vieni sako, kad už laisvę, kiti — už daugumos gyventojų norą. Vieni nori Airijai respublikos, kiti — šiaip sau laisvos šalies.

Sakyti, kad Airija, katalikiška šalis, nutolo nuo krikščioniškos dvasios, perdrąsus butų sprendimas.

Kaip visose šalyse po baisių karų Europoje atsirado sugedimo, taip tas sugedimas galėjo paliesti ir Airiją.

Bet svarbiausias dalykas, tai įsisunkę airių kraujan baisųs tos tautos vargai per daugelį šimtmečių. Tuos vargus skleidė ir airius baisiai kankino praėjusių amžių Anglijos valdovai su budelių gaujomis. Kas žino airių tautos praeitį, tas gali suprasti, kodel šiandie airiuose kilusi stipri srovė nepasiduoti Anglijai. Verčiau garbingai žuti, negu prigulėti Anglijai! — šaukia republikonas de Valera, airių sukilėlių vadas.

De Valera yra krikščionis katalikas. Jo prosenius anglikonai biauriai persekiojo ir vargino ne už kitką, kaip tik už katalikystę. Tečiaus gentkartės paskui gentkartes slinko ir jos visos net iki šių laikų pasiliko ištikimos Katalikų Bažnyčiai. Anglikonų valdovams nedavė naudos persekiojimai.

Taigi airius kaltinti, kad juose susilpnėjo krikščioniška dvasia, nėra prasmės.

Už tą airių kovą kalti jų persekiotojai, šiandie gi kalta pati Anglija.

Tečiaus airiams laikas susiprasti. Ir duos Dievas, kad jie susipras ir paliaus lieję kraują.

BOLŠEVIKŲ MOKYKLOS.

Bolševikų valdomoj Rusijoj mokyklų kaipir nėra. Gyvnoja vientik bolševistinės propagandos kursai. Vieni tų kursų yra žemesni, taigi, pradiniai, kiti aukštesni.

Bolševikai del pasaulio akių palaiko dar ir šiaip paprastų mokyklų. Kadangi mokslas neineina socializmo programon, del to tos mokyklos neprižiurimos. Mokytojai neva valdžios palaikomi. Bet kaip jie apmokami, tai, saugok Viešpatie.

Ir kamgi bolševikams mokslas reikalingas. Užtenka parinktinos jaunuomenės burius pramokinti socialistinės propagandos. Kuo darbininkai ir valstiečiai bus tamsesni, tuo geriau klosis ir patiems bolševizmo šulams. Toksai bolševikų nusistatymas.

Neveltui Maskvos valdžios parėdymu areštuojami inteligentai rusai ir ištremiami į užsienius.

Kartą vienas amerikoniškas korespondentas Berlyne klausė bolševizmo šulo Krassino, delko rusai inteligentai Rusijoje šiandie areštuojami ir ištremiami.

Krassin atsakė, kad šiandie Rusijoj perdidis apšviestunijos perteklius. Taigi, reikia jis mažinti.

Viso kulturingo pasaulio tautos eina lenktynėsna, kad visai išnaikinti analfabetizmą, kad turėti kuodaugiausia apšviestunijos, mokslo vyrų, žengia prie aukščiausio mokslo laipsnio.

Tuotarpu bolševistinėj Rusijoj veikiasi atbulai. Girdi perdidelis išteklius išlavinto proto. Reikia jis mažinti.

Tad ve kodel šiandie Rusijoj mokyklos apleistos.

Bolševikai žino ką darą. Užtai ten mokytojai priskaitomi prie dvyliktosios darbininkų klasės. Kaipo tokiems visai mažai ir mokama, taip kad gyvenimas negalimas.

ATGAL PRIE KRISTAUS.

Visi geros valios žmonės trokšta ramybės. Bet kas jų duos? Gal pasauliniai garsųs diplomatai? Ne. Iki šiolei visos jų pastangos tai padaryti neatnešė vaisių. Ar atneš? Abejotina. Nes kaip gali ją duoti, patys jos neturėdami, o gal ir nepageidaudami.

Ramybės galima susilaukti tik iš ramybės Davėjo. Tat atgal prie jo.

Atgal prie Kristaus.

Taip, visus, gero velijančius suvargusiai žmonijai, ta mintis apima. Ji visus pripildo.

Visi krikščionys, ypač katalikai tą obalsį kartoja ir gyveniman vykdo.

Štai keleta dienų atgal buvo Detroite Vokiečių Katalikų Susivienijimo metinis susirinkimas. Jame dalyvavo apie 2,000 atstovų. Draugija turi apie šimtą tukstančių narių ir tukstantį du šimtu skyrių.

To milžiniško susivienijimo susirinkusiejie Detroite atstovai skelbė šį savo obalsį:

"Atgal prie Kristaus, kad butų sekmingai išrišti socialiai ir ekonominiai klausimai" ir "Atgal prie Konstitucijos, kad užsilaikytų demokratinės valdžios forma".

Gubernatoriaus atstovas.

Majoras Duff, kuris atstovavo gubernatorių pasakė puikią prakalbą auklėjimo laisvės reikalu. Tarp kitų savo žodžių jis pasakė:

"Mes (Michigano valstijos gyventojai) ypatingai didžiuojamės savo auklėjimo sistema, kurioje žymiausią vietą užima valstijos universitetas ir parapijinės mokyklos. Nekurie piliečiai norėjo jums tas taip brangias mokyklas panaikinti. Jų inešimas buvo atmestas du metu atgal. Jie stengėsi savo planą įvykdinti šį rudenį per rinkimus, bet jiems nepasisekė gauti užtektinai parašų. Jie laukia tai padaryti pavasaryje, bet abejotinas dalykas; ar parašai gauti rudenyje bus geri pavasaryje, nes reikalavimas turi buti paduotas keturiais mėnesiais prieš. Tai, žinoma, mano asmeninė nuomonė, ir aš nėsu teisininkas. Nors aš nekatalikas, bet atjaučiu tą dalyką ne mažiau už jus. Mes jų reikalavimą sunaikinome du metu atgal, mes jį palaidosime kaip tik jis atsiras vėl".

Susirinkimo pirmininkas H. Andries padėkojo kalbėtojui ir pabrėžė, kad du metu atgal gubernatorius smarkiai kariavo už religinio auklėjimo laisvę, reikia manyti, kad jis savo įsitikrinimo neatmainė.

Supranta laisvę.

Čia reikia pastebėti kaip šviesųs, žymųs žmonės, nors ir ne katalikai, žiuri į religinio auklėjimo laisvę. Linksma paminėti, kad jie kovoja už katalikiškų parapijinių mokyklų laisvę.

Tuom tarpu mųs socialistai fanatikai religiniame auklėjime mato jų laisvės varžymą. Jie, kaip ir Amerikos įvairųs fanatikai kovoja prieš religinių mokyklų laisvę. Katalikams tad lietuviams reikia budėti ir kovoti visur už katalikiško auklėjimo laisvę.

Vokiečių katalikų pažiura.

Tame pačiame susirinkime garbingi seneliai priminė, kaip jie, pamatę pavojų iš bedievių pusės, pastatė prieš juos šale bažnyčios kitą tvirtovę—mokyklą. Ir dabar tuo budu jų kovojama.

Susirinkusieji pabrėžė, kad socializmo gadinanti intekmė nebus sustabdyta, kolei nebus panaikintas socialis blogas, trukumai, kuriais socialistai naudojasi traukti savo pusėn nesusipratėlius.

Katalikų Susivienijimas turi įsteigęs Centralį Biurą, kuris informuoja kaip išmintingai žiurėti į socialio gyvenimo sąlygas. Jis aiškiai parodo savo atsišaukimais, knygelėmis ir laikraščiais, kad ramybę ir gerovę atneš ne sekimas socialistinių svajonių, bet grįžimas atgal prie Kristaus ir sulyg Jo mokslo dėsnių rišimas socialių klausimų.

Krikščioniška šeimyna.

Vokiečių Katalikų Susivienijimas kreipia savųjų tautiečių, o drauge ir visų katalikų domę, kad butų stiprinami šeimynų ryšiai.

Moterystė Amerikoje ima virsti komedija. Ypač tarp netikinčiųjų. Šeimynų suirimas išlieja viską, kaip tvanas. Nupuolusios šeimynos duoda nupuolusių žmonių. Taigi svarbu, kad šeimynose viešpatautų Kristaus dvasia.

Tai vykdina religinės mokyklos.

Štai, ar ne ton pusėn turėtų buti kreipiama lietuvių katalikų pažanga, kur žengia vokiečiai katalikai. Tenesu ilioja saldųs, bet pilni nuodų socialistų ir laisvamanių žodeliai.

Ne jų pusėje laimė ir ramybė.

Titnagas

IŠ L. D. S. SEIMO.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos Septintasis Seimas, buvusis Bostone rugsėjo 7 ir j d. š. m., padėjo naujus pagrindus tai organizacijai ir visam Amerikos lietuvių katalikų darbininkų judėjimui.

L. D. S. su savo organu "Darbininku" buvo beatsiduriąs finansiniu ir krypsnio žvilgsniu krizin. Dabartinis seimas abu kriziu atitolino. Kun. F. Kemėšis, L .D. S. tėvas, patiekė seimui referatą, kur išdėta nauji pagrindai Amerikos lietuvių katalikų darbininkų judėjimui. Seimas naujus pagrindus užgyrė ir tokiu budu darbininkų judėjimas atsiduria ant tvirto pamato.

Finansiniu žvilgsniu seimas irgi pasirupino. Delegatai pasiryžo visose kolonijose veikti del sustiprinimo "Darbininko" finansiškai. Per spalio ir lapkričio mėnesius nutarta laikyti vajus gavimui naujų "Darbininkui" skaitytojų ir L. D. S. narių. Sekantis Seimas bus Chicagoj.

Veik visa valdyba perkeista.

Naujoji valdyba:

Dvasios vadas — kun. F. Kemėšis;

Pirm. — M. Žioba, buvusis pirmutinis tos organizacijos pirmininkas;

Vice-pirm. — Jurgis Versiackas iš Norwood, Mass.;

Rašt.-adm. — Jurgis Tumasonis, buvusis S. L. R. K. A. rašt.-adm.;

Ižd. Vl. Jakas iš Cambridge, Mass.;

Iždo globėjai J. Glineckis ir A. Vaisiauskas.

Kontrolės komisija: kun. Vl. Taškunas iš Norwood, Mass., kun. Julius Čaplikas iš Providence, R. I., V. Šereika iš Cambridge, Mass.

Literatiška komisija: kun. J. Jakaitis, kun. P. Juškaitis, kun. V. Taškunas, kun. F. Kemėšis, Leonardas Šimutis, P. Gudas.

Reporteris.

SVEIKATA-BRANGUS TURTAS.

PASIUTUSIO ŠUNS APRIEJIMAS.

Dr. AL. M. RACKUS
OFFICE
4411 So. 50-th Ave,
Cicero, Ill.,

Vasarą tankiai pasiutę šunys apkram to žmones. Šunų savininkai turėtų saugoti šunis, jiems ant nasrų gegančius uždėti. Jei šuo sukramto žmogų, tai šuns nereikia užmušti, bet pririšti jį su retežiu ir daboti. Jei pasirodytų, kad šuo nėra pasiutęs, tą syk giliukis ir rupesčio mažiau. Bet visvien, saugiausia yra gerai tuoj išdeginti žaizdą su įkaitinta raudona geležimi, nelaukiant persitikrinimo ar šuo yra pasiutęs ar ne. O jei šuo butų ištikro pasiutęs, tai kuogreičiausia reikia šauktis gydytojo ir policijos pagelbos; tąsyk reiks gydytis Pasteuro institute. Pasiutusį šunį, žinoma, policija ir daktarai pasiims savo žinion. Lietuvių tarpe yra visokių šundaktarių-bobelkų, kurios pasižada su rukymu ir žolelėmis pagydyti nuo pasiutimo. Neapsivilkite! Jokios žolės nuo pasiutimo nepagydo. Jei Lietuvoje atsitiko, kad šunies sukramtytas žmogus žoleles gerdamas pagijo, tai reiškia kad šuo nebuvo ištikrųjų pasiutęs. Tik mokšliška Pasteuro gydymo metoda gelbsti nuo pasiutimo.

Vabalo Įgilimas.

Amerikoje tulose vietose randasi nuodingų vabalų. Jei kartais vabalas įgilia, įgilta vieta parausta, peršti, sutinsta, tai nors gyvybei pavojaus nėra, bet žmogui teikia daug nemalonumo. Tokiame atsitikime geriausia yra patrinti įgeltą vietą su amonija, arba su valgomąja druska, arba su svogunu.

Uodai.

Prisiminus apie uodus, turime pasakyti, kad tie maži kraujo siurbeliai tankiai užkrečia žmones su bjauria liga vadinama 'drugiu'. Kur daug yra uodų ten žmonės kaip kada suserga 'drugiu' (malaria), mat uodai su savo seilėmis įleidžia į žmogaus kraują mažyčius perus vadinamus 'protozoa Laverani', kurie pradeda kraujuje veistis ir augti. Užtatai patartina išvažiavus ant vakacijų miegoti po tankiu tinklu (mosquito tent), kad uodai neprieitų siurbti kraujo. Sirgti 'drugiu', tai ne juokai. Verčiau užmokėti doleri-kitą už tinklą ir ramiai sau miegoti, negu gauti drugį ir mokėti už vaistus.

NEPASITENKINIMO YPATYBĖS.

Yra sakoma, nuo savo likimo neišbėgsi. Vokietija jame randasi šiandien. Bet negalima žinoti kas gali atsitikti. Eugene Timofejef buvo didis radikalas kuomet caras gyveno. Jis kovojo prieš carizmą ir praleido dešimts metų prie sunkių darbų carui valdant. Tuomet atėjo carams galas su Leninu ir Trotzkiu priešaky. Timofejef iš džiaugsmo metė savo kepurę augštyn.

Dabar jis jau miręs. Bolševikai, caro įpėdiniai, pasmerkė jį miriop draug su jo vienuolika draugų. Taigi jis nebuvo radikališkas užtektinai arba ne ton pusėn. Jis nemėgo savo kalėjimo ir nužudė save užsitroškindamas.

Nepasitenkinimas turi didelę galybę, didžiausią pasaulyje. Bet daugelis nepasitenkinančių nežino kas atsitiks, ar kaip tai išrodytų, jei jie gautų ko maldauja.

A.

Kun. P. Lapelis.

ATSILANKYMAS LIETUVON IŠBUVUS 14 METŲ AMERIKOJE.

KELIONĖS ĮSPUDŽIAI.

(Tęsinys)

Rytė ėjau laikyti Mišių į Žemaitijos Katedrą, kuri neseniai tapo paaugštinta Apaštališkojo Sosto į Mažąją Baziliką. Net gėda man buvo vilktis į tuos bažnytinius rubus, kurie buvo apiplyšę ir begalo nešvarųs. Tai apsileidimas ir šventų dalykų panieka, — kas Vyskupijos šindyje — Katedroje neturėtų buti. Ir už vartojimą tų bažnytinių nešvarių skarmalų reikia kiekvienam kunigui užsimokėti aukos formoje, nes tokis yra Katedros rektoriaus įsakymas!

Kelionė gimtinėn.

Atsisveikinęs su gerb. Dr. Maliausku ir jam širdingai padėkojęs už vaišes ir malonų priėmimą leidaus toliau, link savo gimtinės, kuri randasi Rokiškio Apskrityje, Panemunėlio parapijoje, Kebų vienkiemyje.

Važiavau visą dieną ir naktį nei gėręs, nei valgęs, nei apsiprausęs. Rodos, nuo Kauno iki mano gimtinės esama tiktai apie 150—200 varstų ir galima butų tą kelionę atlikti prie geros tvarkos į 4-5 val. Tos kelionės aš visą savo amžių neužmiršiu. Turėjau net dviejose vietose persėsti t. y. Radviliškyje ir Panevėžyj ir kiekvienoj vietoj laukti mažne po 4 valandas! Iš Kauno buvau siuntęs savo broliui telegramą, kad pributų į stotį sutikti 10 val. vakare Liepos 8 d., o mano traukinys atpiškėjo vos 5 val. ryto Liepos 9 d. Panevėžyj, žinodamas kad mano traukinys tiek daug suvėluos, pasiunčiau tėviškėn antrą telegramą t. v. specialę, užmokėdamas už ją 3 kartus brangiau, negu už paprastąją, nes norėjau, kad ji tuoj butų pasiųsta ir kuogreičiausiai įteikta mano broliui. Bet telegrama tikslo nepasiekė. Tula bobutė, kuriai buvo paštos valdininko įduota tą telegramą nunešti mano gimtinėn, kiekvienam ją perskaitė, taip kad visa parapija jau žinojo jog "parvažiuoja kunigas iš Amerikos", bet gi mano gimtinėn ją atnešė vos antrą dieną po pietų, kuomet aš jau senai buvau namie.

Panevėžyje belaukdamas traukinio aplankiau p. Konkulevičių, miškų inžinieriu, gerą pažįstamą ir draugą p-no Kukuraičio iš Roselando. Mane jis labai maloniai priėmė ir skaniai pavaišino, nei nepamačiau kaip keletas valandų prabėgo.

Panevėžys atrodė švaresniu ir lengvesniu miesteliu, kuris man daug geriau patiko, negu Kaunas. Mat Panevėžyj esama mažiau žydų, delto ir švarumo daugiau jame yra.

Panevėžį apleidau Liepos 8 d. 11 val. vakaro. Iš Panevėžio į Panemunėlio stotį, nuo kurios už kelių varstų randasi mano gimtinė, tėra tiktai apie 60 angliškų mylių, bet aš baladojaus lietuviškuoju traukiniu net 6 valandas, pasiekdamas Panemunėlį 5 val. ryto!

Traukinyj nei pirmos nei antros kliasų vagonų nebuvo, o trečios kliasos vagonai pilnutėliai prisigrudo visokio gaivalo, jog sunku buvo ir alsuoti. Toj gelžkelio šakoje traukinys tik vieną sykį praeina į 24 val. laiko, nestebėtina, jog tokio žmonių susigrudimo nesu matęs savo gyvenime.

Jaučiau važiuodamas, kad stotyj niekas iš namiškių manęs nelauks, nes nesitikėjau, kad siųstą mano telegramą žiopli valdininkai įteiks kam reikia savu laiku.

Taip ir įvyko. 5 val. ryto — o tai buvo sekmadienis Liepos 9 dieną — aš bavau jau Panemunėlio stotyj, kame niekas iš namiškių manęs nelaukė, nes aišku, kad telegramos negavo.

Prisiėjo ką nors pasisamdyti, kad nuvežtų mane kur reikia, t. y. gimtinėn.

Pasisiulė mane nuvežti tulas žmogelis. Turėjau laukti kokią val. laiko kol jis pakinkė savo arklį. Briečkutė buvo labai menkutė, o arklys da menkesnis atrodė.

— Ar manai tamsta, kad mes davažiuosime prie mano gimtinės su tokiu menku arkliuku? — užklausiau aš savo vežiko.

— Nėra baimės, atsiliepė žmogelis įsivilkęs į nudėvėtą rudinę. Jis jau ne vieną amerikietį nuvežė kur reikia gana pasekmingai. Štai ir Bimbų Juozą Pašakarnį, kuris nesenai pargrįžo iš Amerikos, nuvežiau jo gimtinėn be jokio "pripodko" ir dar viršaus pridėjo $1.50 dovanoms.

Aš nusiraminau. Man keistai atrodė ta visa apylinkė, kuri kituomet labai gerai man buvo žinoma.

Dangus jau blaivėsi ir tamsųs rukai švito naikinami bekilančios saulės spindulių.

Abejojau ar atrasiu savo gimtinę, nes mano vežikas, pasirodė, nežinąs tos vietos ir jam reikėjo informuoti kuriuo keliu važiuoti.

Žmogelis vis švaistė botagu ir ragino savo nuvargusį arkliuką greičiau bėgti, aš gi aiškinau jam, kad nėra reikalo taip vargidinti gyvulio, nes laiko turime užtektinai.

Kalbėjaus su savo vežiku apie gyvenimo sąlygas Lietuvoj. Pasirodė jis esąs vos sugrįžusiu iš Rusijos.

— Na, kas gera girdėtis toj Rusijoj? užklausiau jo.

— Labai prastai. Butų gerai, jeigu butų duonos, šilumos ir kuom apsivilkti. Matote, ne iš gerumo sugrįžau ir dar nespėjau atsigriebti. Neturiu nei drabužių tinkamų šventadieniui. Matai ponelis, kuom esu apsivilkęs dabar, tai visa, ką turiu geriausia, gėda ir bažnyčion nedėldienio sulaukus nueiti. Jau bus keli mėnesiai kaip bažnyčioje nebuvau.

— Dievas labiau žiuri į žmogaus širdį, negu į drabužius, užtat Tamsta neturėtumei apleisti savo dvasinių pareigų, — aš jam paaiškinau.

Arkliukas pasiprunkšdamas bėgo vis toliau. Štai privažiavome jau ir Panemunėlio miestelį, kame matėsi graži muro bažnyčia su dviem augštais bokštais iš fronto. Kuomet apleidau savo gimtinį kraštą apie 14 metų atgal ta bažnyčia vos buvo pradėta statyti.

(Bus daugiau)

SĖJIKAS

GELEŽINKELIEČIŲ STREIKAS.

Miestuose gyveną, gerai uždirbą ir visi turtingesni žmonės neatjaučia šiandie geležinkeliečių streiko. Kas jiems galvoje, kad ten kokį "šopmenai" streikuoja. Kas jiems rupi, kaip veikiai tas streikas baigsis.

Bet yra žmonių, kurie tą streiką labai jaučia ir kurie del to streiko daug nukenčia. Tai ukininkai.

Del geležinkeliečių streiko kenčia visi darbininkai, kurie šiandie priversti anglims mokėti aukštas kainas. Kenčia del pabrangusio gyvenimo nevažinėjant normaliai traukiniams.

Bet daugiausia kenčia ukininkai, tie žmonės, kurie skaitosi visas valstybės pamatas.

Suv. Valstijų ukio departamentas šio mėnesio pradžioje paskelbė statistiką apie kuo puikiausius šįmet ukiuose javų ir kitų produktų derlius.

Perniai Suv. Valstijos galėjo pasigirti dideliais derliais. Bet šįmet derliai kur-kas didesni.

Bet šalies gyventojams ar bus iš to pigesnis maistas? Ir ar ukininkai gerai pelnys iš to puikaus derliaus?

Į tuos klausimus reikia atsakyti, kad ne. Nei ukininkai pelnys, nei maistas atpigs, kaip ilgai geležinkeliečiai streikuos.

Geležinkeliečių streikas, jei jis tomis dienomis nepasibaigs, atliks tai, kad tas ukių visas derlius nueis niekais. Daugumą iškultų javų supus ir vėjais nueis ukininko prakaitas. Nes geležinkeliais negalima javų gabenti į pramonės centrus, į visus didesnius miestus.

Iš to ir maisto brangenybė.

Delto, reikia geisti, idant kuoveikiaus pasibaigtų geležinkeliečių streikas.

Pasibaigus tam streikui, rasi, ir anglys kiek-nors atpigs. Nejaugi išnaudotojai taip daug plėš žmones, kuomet visur apščiai bus prisitatyta to kuro.

J. A.

Red. prierašas: Sulyg vėliausių žinių jau dauguma geležinkeliečių streikininkų susitaikė su darbdaviais, bet tas nepanaikina p. J. A. išvedžiojimų vertės.

BILIUS PRIEŠ ATEIVIUS.

Atstovas Edmonds įnešė kongresan sekantį bilių, kuris tapo pavestas Imigracijos ir Naturalizacijos komitėtui ir įsakyta atspauzdinti.

Del deportavimo ateivių, kurie dalyvauja triukšminguose susirinkimuose ir kas link kitų dalykų.

Sek. 1. Lai buna Suv. Valstijų senato ir atstovų buto užgirta įsakymas generaliui prokurorui ištyrinėti visus triukšmingus susirinkimus ir visus susirinkimus, kuriuose Suv. Valstijų valdžios suardymas agituotas.

Sek. 2. Jei kuomet tik nors rasta tokiame susirinkime ateivis, kuris nenaturalizuotas, bus generalio prokuroro priedermė suimti tokį ateivį ir jo ar jos žmoną ar vyrą, jeigu turi, ir nepilnų metų vaikus, ir greitai deportuoti tokį ateivį su šeimyna į šalį iš kur atkeliavo į Suv. Valstijas, ir jis ar ji su šeimyna, ant visados bus uždrausti važiuoti nors laikinai į Suv. Valstijas.

Sek. 3. Jeigu asmenys, kuriuos aktas liečia, bus kalėjime pasodinti už nelegališkus aktus, jų šeimynos, jeigu turi, bus tuoj deportuotos, ir kuomet jie (nukaltintieji) paliuosuoti iš kalėjimo irgi bus deportuoti.

Sek. 4. Jeigu įstatymų kitaip nenutarta deportacijos išlaidas užmokės Suv. Valstijų valdžia.

Sek. 5. 500,000 dolerių paskirta, generalio prokuroro ofisui, ir tie pinigai bus vartoti tik del akto tikslų.

(Foreign Language Inf. Service)

—: :—: :—

ALIEJUS.

Vienas iš svarbiausių reikmenų dabartinės civilizacijos yra kuras del judinamų tikslų.

Šimtą metų atgal, kada gyvenimas nebuvo taip painus kaip yra šiandien, prekyba judėjo labai palengvo. Pirklys norėdamas pasiųsti savo prekes tiktai šimtą mylių, užtrukdavo per virš mėnesį laiko. Keleiviui reikėdavo keliauti tris dienas nuo New Yorko iki Philadelphijos, kuomet iš New Yorko į Philedelphiją yra mažiau negu šimtas mylių. Šiandien keleivis tą pačią kelionę atlieka į dvi adyni, važiuodamas geležinkeliu ir trumpiau kai adyną orlaiviu.

Kuras padarė visą tą galimybę. Seniau malkos buvo pirmaeilis kuras. Bet malkos buvo labai neekonomiškas dalykas, delto, kad jų pagaminimas imdavo nemažai laiko, ir nedaug šilumos duodavo. Todel anglis gavo pirmenybę. Civilizacija jomis daug pasinaudojo ir naudojasi.

Bet ir anglys taipgi turi savo ribas. Anglis pasirodė ne visur pritaikomas kuras. Buvo tinkamas garvežiui, bet ne automobiliui, kuris buvo išrastas apie trisdešimts metų atgal. Išradimas gazolino. vartojamo inžine, permainė visa. Su jo atsiradimu civilizacija padarė dar vieną didelį žingsnį pirmyn. Automobilius remiasi ant kuro — gazolino — kuris paeina iš petroliaus (naftos).

Dabar taip atsitinka, kad petrolius, yra vartojamas ne vien kaipo kuras, bet priediniai priemaišai (by-products), kurie yra išskirstomi iš petroliaus, yra neapskaitomos vertės žmonijai. Iš šių priedinių produktų — gazolinas — yra gal svarbiausias, butent vartojamas svarbiausiai automobiliuose ir gazo inžinuose.

Nenuostabu tad, kad visos tautos visame pasaulyje gręžia aliejaus šulinius lenktyniaudamos, kurios ims viršų. Kuri tauta kontroliuoja šiandie daugiau aliejaus, yra sakoma, turinti pirmenybę. Vokietija susiprato pervėlai, ir kad ji butų turėjus didelius sandėlius aliejaus, kada pasaulinis karas prasidėjo, jos likimas gali buti buvęs kitoks. Ant laimės, Vokietija buvo nepaisanti į aliejaus gaminimą ir negalėjo susilyginti su savo priešais, kurie kontroliavo 93 nuošimčius viso pasaulio aliejaus.

Šiandie Suv. Valstijos ir Didžioji Britanija yra svarbiausios viso pasaulio aliejaus gamintojos ir abidvi šalys karštai lenktyniuoja, kad dateklių aliejaus viršyti. Kuriai iš jų teks pirmenybė, nežinia.

Bet kas yra tas petrolius? Nuo kuo jis pareina? Petrolius, kaip daugumos geologų sakoma, yra skystis išsispaudęs keliu distilacijos (destructive-distillation) iš gyvulių arba augalų, kurie randasi uolose. Nors aliejus yra moderninis arba dabartinis kuras, bet jis yra ne dabar atrastas. Rymėnų laikais petrolius buvo jau žinomas. Sicilijos saloje ir buvo vartojamas kaipo žibinimo, deginimo aliejaus. Bet tik dabartiniais laikais surado naujus pavartojimus petroliaus.

Yra dabar galvojama, kad pradžioj žemės gyvavimo kuo ne kas pėda buvo apaugusi neapsakomai dideliais, nepereinamais miškais su daugybe įvairių gyvulių. Paskui žemės perversmių laike, tie miškai buvo praryti ir nauja žemės pluta ant virš senos pasidarė. Tie miškai su daugybe įvairių miškinių gyvulių ir augalų išpalengva tapo anglimi paversti; del žemės karščio išsiskyrė ir susirinko į nekurias vietas aliejus ir gamtiniai gazai.

Nors žemėj aliejus sandėliai yra labai dideli, bet yra suprantama, jog negali ant visados užtekti. Kada nors turrasis jų galas, nes kas metai rastis jų galas, nes kas metai džiųsta. Autoritetai spėlioja buk dabartiniai žemės aliejaus sandėliai išsibaigs greičiau negu prieš penkiasdešimtis metų.

Mus ramina dar tuo, kad keturios penktadalys žemės paviršio yra aptiestos vandeniu. Bet taip nebuvo, kai žemė buvo jauna. Mes dabar žinome, kad tie plotai, kuriuos vadiname okeanais šiandie, kitados buvo regima žemė. Taigi galima spėti, kad turbut daugiau aliejaus yra po žeme. kuri yra dabar užtiesta vandeniu, negu kur dabar randasi sausžemis.

Ateis diena, kada mes gręžime aliejaus šulinius toli ant okeano — tai yra, jei mums reikės, arba norėsime aliejaus. Tas ištikro nėra kokia svojonė. Jau ir dabar yra tokių okeane šulinių, kuriuos tikrai vartoja pagaminimui aliejaus ir randasi šiandie palei Californijos pakraščius ir teipgi palei Gulf of Mexico.

Moksleivis Ž.

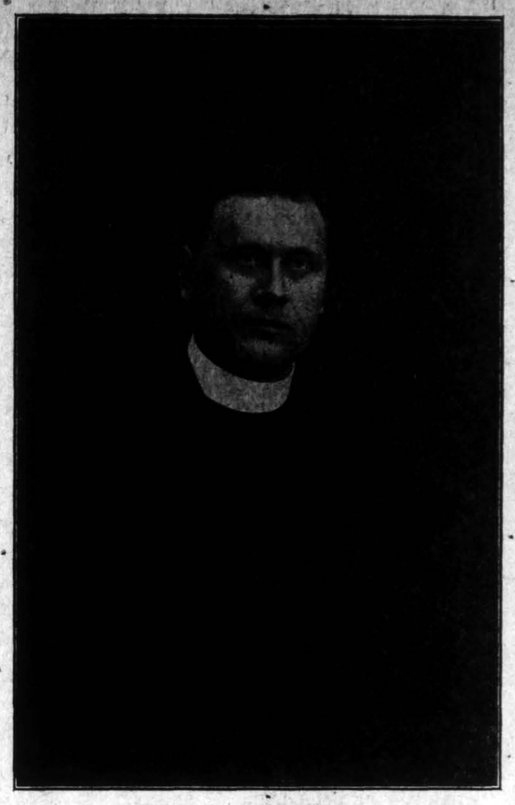

KUN. J. ČIŽAUSKAS.

Įžymus lietuvių muzikas, kurs vadovaus Šv. Jurgio parapijos L. Vyčių 79 kp. choro koncertui parapijos naudai sekmadieny, rugs. 17 d., Šv. Jurgio pobažnytinėj svetainėj, Detroit, Mich.

PRANEŠIMAS

AMERIKOS LIETUVIŲ-AUKOTOJŲ VISUOMENEI

Tąsa

Sausio 26 d. Homestead, Pa. miesto lietuviai (Įgaliotinio Jono Gudzino laiškas iš 1920 m., gruodžio 29 d.) Lietuvos Gynimo reikalams 178,545

Sausio 26 d. Tautos Fondas, Pittsburg, Pa. per Politania State Banką (J. G. Miliaus laiškas iš 1920 m., gruodžio 30 d.) Lietuvos Gynimo reikalams 719,000

Sausio 27 d. Kun. Raštutis iš St. Clair, Pa. (raštas iš 1920 m., gruodžio 13 d.) Liet. Gynimo reikalams .. 6,150

Vasario 3 d. Kun. Raštutis, Šv. Kazimiero Bažnyčios Rektorius, St. Clair, Pa. (laiškas iš 1920 m., gruodžio 5 d.) Lietuvos Valstybės reikalams 9,755

Kovo 12 d. Lietuvos Laisvės Paskalos Stotis, Kenosha, Wis. (Pirmininko Traškelio laiškas iš 1920 m., gruodžio 22 d.) Lietuvos Gynimo reikalams 2,624

Kovo 12 d. Lietuvos Laisvės Paskalos Stotis, Kenosha, Wis. (Pirmininko Traškelio laiškas iš 1920 m., sausio 10 d.) aukos surinktos per L. L. Sargų Burelio surengtą vakarėlį, kurį papuošė savo dalyvavimu du svečiu broliu A. ir J. Kanavarskiai ir vietinis A. Lauraitis, Lietuvos Gynimo reikalams 1,587

Kovo 12 d. Kenosha, Wis., Lietuviai, Lietuvos Laisvės Paskolos Stotis (Pirm. J. Traškelio laiškas iš 1921 m., sausio 17 d) aukas surinko Amerikoj augusios mergaitės: S. Vaičiunaitė, P. Savickaitė, O. Lauraitienė ir kitos. Sužeitiems kareiviams šelpti. 4,844

Kovo 12 d. Amerikos artistai broliai Jonas ir Adolfas Konovarskiai (gauta pelnas iš jų surengto Roselande Ill., 1921 m., sausio 8 d. vakarėlio) perduoti Liet. Šauliams 2,808

Kovo 12 d. Šv. Agotos M. ir V. Draugystė, Šv. Kryžiaus parap., Chicago, Ill. (laiškas iš 1920 m., gruodžio 29 d.) perduoti Lietuvos Šauliams 7,000

Kovo 12 d. West Side Did. L. Kunigaikščio Gedimino Skolinimo ir Budavojimo Draugija, Chicago, Ill. (Komiteto laiškas iš 1921 m., sausio 10 d.) perduoti "Geležiniam Vilkui" 4,200

Kovo 21 d. West Side Apsišvietimo Brolių Draugija, Chicago, Ill. (Komiteto laiškas iš 1921 m., sausio 12 d. Lietuvos reikalams 1,300

Balandžio 9 d. Nashua, N. H. miesto lietuviai katalikai (Kun. Daniuno laiškas iš 1921 m., sausio 29 d., $59.00) Lietuvos Gynimo reikalams 3,220

Gegužės 3 d. Nashua miesto lietuviai (Kun. Daniuno laiškas iš 1921 m., kovo 9 d) Lietuvos Gynimo reikl. 1,101

Gegu. 3 d. Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų pardavimo Stotis, Roseland, surinktos aukos iš gyvenančių Roselande lietuvių (Stoties Iždininko J. Knyžiaus laiškas iš 1921 m., vasario 7 d.). Lietuvos Gynimo reikalams 32,097

Ir perduoti Lietuvos Šauliams 10,000, viso 42,97

Gegužės 24 d. Šv. Kazimiero parap. lietuviai per (Kun. J. Šimkaus laiškas iš 1921 m., vasario 3 d.) Montreal, Canada, — Tėvynės Lietuvos pagelbai 8,101

Geguž. 24 d. Lietuvos Vyčių 3-čia kuopa, Philedelphit, Pa. (S. J. Olbiko laiškas iš 1921 m., IV. 4) perduoti Lietuvos Gynimo Komitetui 6,800

(Bus daugiau).

ATIDENGIMAS NETEISINGŲ SOCIALIZMO PRINCIPŲ.

(Tęsinys)

Robert Blatchford.

(Socialistų vadas Anglijoje, "The Clarion").

"Aš netikiu, kad krikščionija, buddizmas arba mahometizmas yra teisingi. Aš tikiu, kad mums jokių tikėjimų nereikia. Netikiu, kad gyvenimo įstatai paeinanti nuo jų butų teisingi. Aš nepripažįstų jokio dangiško Tėvo. Nepripažįstų maldos veikmės. Netikiu į Dievo apveizdą. Netikiu, kad senas ir naujas įstatymas butų teisingas. Prieštarauju evangelijos teisingumui. Netikiu, kad butų buvę kuomet stebuklų. Netikiu, kad Kristus buvo Dievas. Netikiu, kad Kristus mirė del žmonijos. Netikiu, kad jis kuomet butų prisikėlęs iš numirusių. Aš tvirtai palinkęs esu tikėti, kad Jisai nei kuomet nėra gyvenęs.

Nepripažįstu. kad Kristus kokiu nors budu butų kuomet užtaręs už žmones arba išganęs bei sutaikęs Dievą su žmogumi, bei žmogų su Dievu.

Nepripažįstu, kad Kristaus, Buddos, bei Makommo arba Panelės Marijos meilė, pagelba bei užtarimas butų pagelba kokiam žmogui.

Netikiu į dangų ir pasmerkiu mintį apie pragarą."

Joseph Leatham.

(Laikraštyje, Socialism ant Character).

"Dabartiniame momente, nežinau jokio žmogaus, kuris butų protingas socialistas ir tuo pačiu kartu tikras krikščionis. Tie, kurie atvirai neužpuola Bažnyčios ir krikščionijos principų, parodo ypatiškai mažą palinkimą prie Bažnyčios arba prie socializmo. Mes visi esame atsiskyrę nuo Bažnyčios, daugumas silpni jos priešai."

John Spargo.

(Laikrašt. The Comrade, geg. 1903).

"Dažnai matome savo spaudoje citatą iš encyklopedijos "Britannica" tą gerai žinomą klaidą — "krikščionijos ir socializmo etika yra vienoda." Tai yra neteisybė; mes patys dažnai į tą netikime. Mes tą atkartojome vien tik delto, kad pasaulio pavergtos mintys prie to linksta. Lengviau yra veikti, negu užtikrinti tą, ką mes jaučiame savo sieloje kaipo teisingą. Socializmas kaipo gyvenimo etikos išaiškintojas, yra labai toli nuo krikščionijos ir begalo yra puikesnis ir vertingesnis. Socializmą pakreipti ant krikščionijos principų butų susilpnėjimas ir panaikinimas socializmo."

George D. Herron.

"Krikščionijos principai, žmonių gyvenime, yra žemiausi ir niekingiausi. Bažnyčia, iš visų kitų įstaigų, yra niekingiausia, jos veikimas musų gyvenime nužemina žmogų kaipo kokį žvėrį. Socializmą taikinti su Bažnyčia reikštų — priimti Judą į socialistų tarpą."

The New Yorker Volkszeitung.

(Svarbiausis Amerikos socialistų organas).

"Socializmas ir tikėjimas į Dievą, kaip krikščionija ir jos išpažintojai mokina, yra nesutaikomi. Socializmas be ateizmo yra be jokios reikšmės."

The New York Call.

(Laikraštis; kovo 6, 1912)

"Nieko negalime laimėti, jeigu mintijame, kad socializmas netaiko panaikinti religiją; apsvarstykime gerai ekonominį gyvenimą, tuomet ištirsime, kad tikėjimui nėra vietos."

The Worker.

(Laikraštis, lapkr. 10, 1901).

"Krikščionija yra didis ir baisus žmonių išnaudojimas. Jinai suvartoja darbininkų milionus dolerių. Jinai palaiko žmones, kaip ekonominiu, taip ir dvasiniu žvilgsniais po kapitalistų valdžia. Dvasinis žmonių išsigelbėjimas priklauso nuo minėtos išnaudojimo įtekmės. Pasaulis turi but ilgelbėtas nuo visokių išganymų."

The Revolt.

(Laikraštis, geg. 6, 1911).

"Socializmas ir etika yra du atskyru daiktu. Šitas dalykas turi buti kiekvieno žmogaus mintyje."

II.

Socialistų vadai atvirai skelbia, kad moterystės ryšys baigtųsi, jeigu vyras bei moteris to trokštų; jinai baigtųsi gal po mėnesio, savaitės arba ankščiaus:

Frederick Engels.

("The Origin of the Family" p. 99).

"Jeigu moterystės ryšys remiantis tiktai ant meilės yra moralis, tuomet minėtas ryšys yra moralis, pakol meilė bujoja. Meilė, pagal ypatiškų pažiurų, ypatingai vyruose, didžiai mainosi. Positiviškas meilės patraukimas, bei pritraukimas prie kitos tvirtesnės meilės yra ypatų ir visos žmonijos palaima. Žmonija tuomet išsigelbės nuo purvino bastimosi į teismovietes ieškodami pasiskyrimui leidimo."

Marksas ir Engels.

(Laikrašty — Communist Manifesto).

Yra aišku, kad panaikinimas dabartinės žmonijos sistemos turi atnešti su savimi panaikinimą moterų draugijos — dabartinį moterystės ryšį, kuris paeina iš viešos ir ypatiškos paleistuvingos sistemos."

(Bus daugiau)

BLAIVYBĖS DIRVA.

SMUKLĖ.

(Ballada)

Iš pietų jau saulė žengė
Tyro skliauto žydruma,
Jauną gamtą supo, dengė
Stebuklinga šiluma.
Ramuma užmigdė girią;
Lankos snaudė ir laukai;
Sodžiuje gi darbas virė:
Dirbo paugę ir vaikai.
Čia močiutė sviestą krauna
Iš kernos į puodelius;
Čia dukrytė langus plauna,
Vyrai keikia žirgelius;
Ten mergaitė kraipo svirtį —
Plukui vandenį ji neš;
Šluojasi vaikai įnirtę,
Senė savo galvą peš;
Kitur neš svirnan ragaišį
Vaikas, močios vedamas;
Kaip kačiukas, nusipaišė,
Kiaušinius betepdamas.
Seną, jauną džiaugsmas ima:
Ruošiasi visi išties
Rytą švęst atsikėlimą —
Nugalėjimą mirties.
Į Velykas jaunesnieji
Rengias. Kiek veidų linksmų!
Šeimininkai ir senieji
Lieka saugoti namų.
Taip paliko Jurgis Slykas
Su mažaisiais ir žmona,
Kad išbėgo į Velykas
Jo šeimyna tekina.
Du taku iš kaimo raitos:
Į bažnyčią veda šis;
Tęsias voros judrios, greitos,
Marguliuoja, lyg angis.
Gi antruoju smuklėn varos
Jurgis Slykas pamažu;
Mąto: Žmonos tos negeros!
Baras, sako: "Negražu!
Neik! baus Dievas: tokį laiką
Nori smuklėje pralakt!..."
Kvaile! gąsdins, tartum vaiką!
Juk nebusiu visą nakt.
Girdi "grįžkie! pagiedosme
Giesmę "Verkit angelai."
O kada beišmiegosme?
Ak, tie bobų išmislai!
Štai ir smuklė mylimoji!
"Na, kur Berės sveikata?
Nieko?" Žiuri — gilumoje
Sėdi Juodis valkata.
Snaudi, Juodi, neskuduoji?
Kame Berė?" — "Baig šabot.
Baimė grot: naktis šventoji —
Reikia papročiai dabot."
— Perlūgai šaboji, Berė!
Duokit greitai šen karčios.
Žiovulys šit Juodį stveria,
Man reik grįžti prie pačios.
— Ui, vai! kas tau, Jurgi, daros?
Ko taip skumbu prie žmonos? —
Šaukia žydas iš kamaros —
Šie tau išnešu škanos.
Jurgis geria, Juodžiui bruka
Nepraėjo valanda —
Dar kaimynai trys įspruko:
Strubis, Šlubis ir Skranda.
— Šen, užgersim — kviečia Jurgis;
— Šen, kaimynai mylimi!
— Na, kaip tu anksti atsprukęs?!
— Manėt, busiantys pirmi?
Greit ištuštino alvinę.
Slykas nor namoliai traukt.
Ded kaimynui pagalvinę,
Meldžia Jurgį dar palaukt.
Vyrai geria, Juodžiui duoda...
Jau skudučių jieško tas;
Šiems gi kalbos nusibodo,
Lošti imasi kortas.
Juodis groja, vyrai lošia,
Tai riaumoja, kaip rainiai,
Tai taures ant nosių vožia,
Tai bučiuojasi skaniai.
Žydas, žydė jiems tarnavo,
Visą naktį pakaitoms;
Nors ir kratės, gerti gavo
Meilės upo valandoms.
Juodį gi žydukai valdo:
Jam skuduoti liepdami,
Didžią kelia aldabaldą,
Kazokėlį trypdami.
Greitai ir naktis praspruko
Bekortuojantiems girtiems;
Štai varpai iš Pajuruko
Prikėlimą skelbia jiems.
— Prikėlimas! — šaukia Slykas:
Girdit, va? sakau aš jums!
Ir pas mus tur but Velykos.
Reik apeiti smuklė mums!
— Tai-gi eikim susitarę!
Išvaikysme gal miegus,
Prikėlimą pasidarę;
Traukt namon linksmiau mums bus.
Tuoj visi vidun sulindo.
Vyrai grėbė alvines,
Žydai po virtuvės indą
O žydukai patelnes.
Pasigriebę, lauk išniro,
Smuklę supdami ratu;
Kaip velnių gauja pabiro,
Bliauną, kaip velniai, kartu.
Pirmas grodams Juodis žengia;
Vyrai trankosi stiklais;
Žydai daužo varį, žvengia
Su bachurais snarglinais!
Šauksmas, trenksmas susivėlė
Pragarinin mišinin,
Žengiančiųjų upą kėlė,
Vedė-stumė juos pirmyn.
Metė Juodis terbon dudą,
Tris kartus apvedęs juos.
Ir į smuklę susigruda
Vėl eiga girtos gaujos...
Žemė dreba, neberimsta —
Atsivėrė jos nasrai...
Į bedugnę smuklė grimsta —
Ją prarijo pragarai...
Štai Slykienė, kai išaušo,
Eina vyro vest namon.
Radus duobę, rankas laužo....
Verkia, taria gilumon:
— Gerkit, vyrai, gerkit, loškit,
Ar gavėnė, ar šventa!
Pragare degutą koškit!
Rojaus laimė prarasta....
Taip tai vyrai, žydai žuvo —
Smuklė jų visų žutis...
O tą vietą. kur ji buvo,
Rodo pusgriuvė akis.

Pr. Šaulys.

Kauno "Žv-dė"

PAVAIŠINO VIŠTINE.

ŠIRVYDAI, aškių aps., Lekėčių vals. Čia milicininkų ir šaulių rupesniu naminiai bravorai baigia nykti, bet žmonės gerti nenustoja. Geria seniai, geria ir jaunuomenė. Degtinei parduoda žydams javus, paukščius ir kt. Nesenai buvo toks atstikimas. Viena mergina, norėdama pavaišinti savo mylimą bernelį, nusavino iš namų vištą ir nunešė ją į savo draugę, kad toji pasistengtų už ją degtinės parupinti. Žinoma, pasipasakojo ir ką degtinėle vaišysianti. Ši, norėdama palikti ištikima savo draugei, nunešė vištelę į V. miestelį ir apmainė ją už 2 buteliu degtinės, kurią parnešus perdavė savo draugei. Žinoma, jei mylinti bernelį mergelė viena taip butų pasielgusi, tai nieks nebutų žinojęs, bet kada jai padėjo patarpininkauti jos draugė, tai tuojau gandas apie bernelio vaišinimą vištine plačiai pasklido žmonėse. Visi juokėsi. Išgirdęs tai bernelis, tuojau nuėjo su savo mergele į jos draugę ir paklause: "Ar tau davė Alena vištą ir ar prašė už ją degtinės parupinti?" Toji drąsiai atsakė: — davė! Tada vargšai dar labiau paliko žmonių apšnekėti.

Gėda jaunimui, gėda!

GERIA IR GIRIASI.

SUDARGAS, Šak. aps. Negana to, kad čia dauguma mėgsta išsigerti, bet dar tuomi didžiuojasi. Vestuvėse bei laidotuvėse seniai giriasi, kuris daugiau spirito išgėręs, o moterėlės taipat neatsilieka. Šimet pas vieną ukininką laidotuvių metu viena moterėlė šauniai pajuokė vieną vyriškį, kuris atsisakinėjo degtinės gerti, girdi, tai man vyras,— aš boba budama galiu gerti ir dar tiek, o jis — suaugęs vyras vieno stiklelio nevalioja.

Žodžiu sakant — musų apylinkės žmonės šauniai geria ir tuomi didžiuojasi.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ."

NE VISI PER ŽIURONĄ MATO SAVO ATEITĮ.

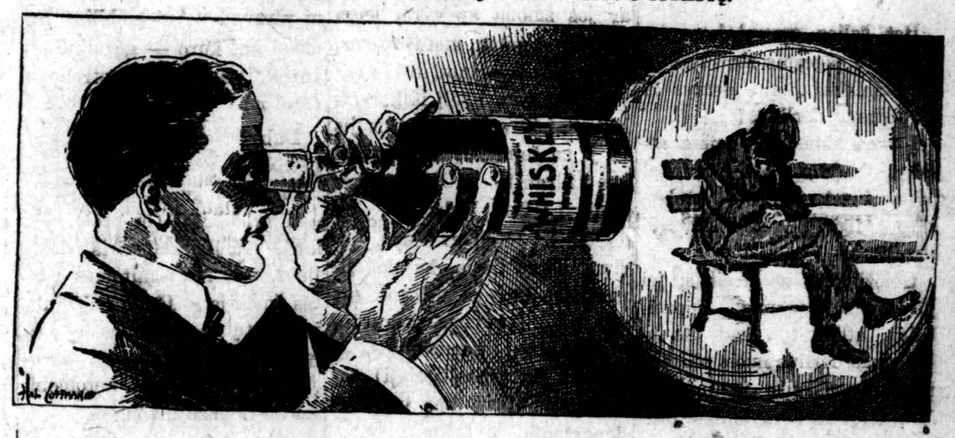

Puikus, mokytas jaunikaitis svaigalus begerdamas išauga į nuskurusį valkatą. Didžiausias girtuoklis,, kol svaigalų neragavo, buvo padoriu jaunikaičių. Gi kuomi tu busi?

BLAIVYBĖ

J. G—dys

(Užbaiga)

Tikrieji blaivininkai ilgiau gyvena negu girtuokliai.

1. Ne vienas pasako: "Štai tas ir tas geria, tečiaus sulaukė žilo plauko, raudonas. stiprus ir ilgiau gyvena už tą, kuris negeria." Tokiam šiaip galima atsakyti: "Bet jeigu jis nebutų gėręs, tai ar tik nebutų susilaukęs dar žilesnio plauko, ar nebutų dar stipresnis, sveikesnis?" Toks raudonas žmogus, kuris geria, yra gamtos apdovanotas tokia sveikata, kad net alkoholis sunkiai jį pakerta. Reikia nusižiurėti į tokiu du, vienodos sveikatos žmogu, iš kurių vienas geria, antras ne. Imkime du stipruoliu — Antaną ir Joną; Antanas geria, Jonas ne. Į juos nusižiurėjus, reiks pasakyti. Tiesa, Antanas, kad ir geria, stipras, sveikas ir mirė, sulaukęs žilo plauko. Bet Jonas dar sveikesnis, stipresnis ir ilgiau gyvena. Dabar imkim du silpnesniu — Baltrų, kuris geria, ir Petrą kuris negeria. Baltrus, kad ir geria, bet vis delto gyvena, nors gyvena serguliuodamas, o miršta, nesulaukęs senų metų. Bet Petras, kuris negeria, nors ir išbalęs, nors kartais suserga, bet žymiai rečiau už geriantį Baltrų, ir jo amžis ilgesnis. Tečiaus, jeigu Antanas, stiprusis, gerdamas ilgiau gyvena už silpnesnį blaivųjį Petrą, tai ar čia alkoholio nuopelnas?

2. Anglijoj pirmoj 19-to šimtmečio pusėje, buvo išsidirbus vieša nuomonė, kad abstinencija kenkianti sveikatai, trumpinanti amžių. Prie to, rodos, buvo prisidėjus Dr. Oveno statistika, kuri skaičiais parodžiusi tikrosios blaivybės kenksmingumą. Nors pats Ovenas buvo linkęs į abstinenciją, bet jo statistika padarė nuomonę, priešingą jo įsitikinimams. Suprantama, kad žinovai tos statistikos klaidą galėjo išaiškinti. Kuomet Roberts Varneras 1840 metais panorėjo apsidrausti vienoj anglų gyvybės apdraudos draugijoj, tai draugija, sužinojusi, kad jis abstinentas, pareikalavo mokesnio 10 nuoš. didesnio. Varneras buvo įsitikinęs, kad jis negerdamas ilgiau gali gyventi už geriančius ir kad teisingiau butų, kad ta draugija jam sumažintų mokesnį 10 nuošimčių. Del to atsitikmo su Varneriu ir ta draugija tais pat 1840 metais buvo įsteigta anglų abstinentų apsidraudimo draugija. Per pirmus septynerius metus į ją priėmė tik abstinentus, o nuo 1847 metų pradėjo priiminėti ir tokius, kurie geria su saiku. Girtuoklių visai nepriimdavo.

Abstinentų mirtingumas 27 nušimčiais mažesnis už mirtingumą tų, kurie geria su saiku. Kad abstinentų gyvenimas ilgesnis už gyvenimą geriančių su saiku, nustebino visus Angijoje.

Toje pat Anglijoje 1864 metais atsirado nauja apsidraudimo draugija, į kurią priimdavo visokių tikėjimų šalininkus, Manė, kad prisirašę prie tikėjimo žmonės susilaukią gilios senatvės, del tos priežasties, kad dorai gyveną, prisiturėdami nuo valgymo ir gerimo. Ir šioje draugijoje abstinentai panorėjo turėti savo skyrių.

Kaip draugija tikėjosi, taip ir išėjo. Šios draugijos narių mirtingumas buvo mažesnis už mirtingumą kitų apsidraudimo draugijų narių. Abstinentų mirtingumas ir čia buvo mažesnis 23½ nuoš. už mirtingumą visų skyriaus narių. Į visus skyrius buvo priimami tik tie, apie kuriuos sužinodavo, kad jie gražiai gyvena. Priimant į tą draugiją buvo labai žiurima. Esantieji abstinentų skyriuje, kas 5 metai turi pranešti draugijai, kad jie per praėjusius penkerius metus buvę abstinentai. Vienas iš abstinentų skyriaus buvo perrašytas į visų skyrių del šio gydytojo laiško:

"Kadangi X., visą gyvenimą budamas abstinentu, pagaliaus, mano verčiamas, atsigėrė alkoholio gėrimo del savo sveikatos, jis pavedė man apie tai pranešti draugijai, nes mano, kad ilgiau negalįs buti abstinentų skyriuje..."

Del tokių ir kitokių panašių atsitikimų daug abstinentų prirašyta prie "visų skyriaus." Nenuostabu, kad tos draugijos mirtingumas labai mažas.

Reikia dar pažymėti, kad, priimant į draugiją, kiekvieną kandidatą rupestingai apžiuri gydytojas. Prisirašius prie draugijos privalo iškilmingai pasiskelbti, kad yra abstinentas, arba geria su saiku.

Neskaitant šių dviejų apdraudos draugijų, Anglijoje yra daugiau panašių draugijų su abstinentų skyriais. Jų visų statistika parodo, kad abstinentų mirtingumas mažesnis. Visose draugijose abstinentams lengvina, nes jie už tą patį mokesnį, kaip ir geriantieji su saiku, daugiau naudojasi arba su gėrėjais vienodai naudojasi mokėdami mažiau.

4. Tokie pat vaisiai pasirodė, tyrinėjant panašių draugijų statistiką ir kituose kraštuose. Vienos draugijos Australijoj mirtingumas abstinentų skyriuj 59,2 nuoš., mirtingumas visų skyriuje 89,7 nuošimčiai.

Vienoje Kanados apsidraudimo draugijoje priimami tik tie, kurie visai negeria. Tos draugijos narių mirtingumas yra mažesnis 15 nuoš. visų Suv. Amerikos Valstijų gyventojų mirtingumo. Antros Kanados apsidraudimo draugijos su 2-ms skyriais taipat rodo, kad abstinentų mirtingumas mažesnis už kitų narių mirtingumą. Pastaraisiais laikais ir Amerikos apsidraudimo draugijose įvesti abstinentų skyriai. Vienoje tokioje draugijoje abstinentų mirtingumas — 78 nuoš., o neabstinentų mirtingumas 96 nuošimčiai. Toje draugijoje įdomus šie palyginimai:

Abstinentų mirtingumas 78 nuošimčia
Geriančių alų mirtingumas 94 nuoš.
Geriančių visus alkoholin. gėr. 97 nuoš.

Vokiečių apsidraudimo draugija Atlas irgi nuleidžia vokiečių gydytojų abstinentų draugijos nariams, įstojant į ją. Beveik tas pats olandų "Nederlan Allg. Verz" draugijoje. Nemaža nuleidžia abstinentams, sulyginus su neabstinentais apsidraudimo draugijos Šveicarijoje, Danijoje. Suomių apsidraudimo draugija "Suomi" skaičiai nuo 1890—1900 m. taipat rodo, kad neabstinentų mirtingumas didesnis už abstinentų mirtingumą. Anglų apsidraudimo draugijų darbavimasis turi ilgą metų eilę ir tikrą medžiagą. Tų draugijų išvadoms, kaip matyti, pritaria, netik anglų draugijų skaičiai. Tos plačios ir pilnos žinios aiškiai rodo, kad tik rieji blaivininkai ilgiau gyvena, negu tie kurie geria, nors ir po truputį. Nenuostabu, kad apsidraudimo draugijos tikėdamos, kad tikrieji blaivininkai ilgiau gyvensią, priima juos, numažindami mokesnį 3, 6, o kai-kurios net 10 nuošimčių.

Elenius po ištisai apsidraudimo draugijų statistikos eilei sako: "Ne kartą tenka girdėti, kaip žmonės rodydami seną ir iš pažiuros sveiką žmogų, kuris po truputį vartoja alkoholio, tvirtina, kad alkoholis nesąs kenksmingas. Lygiai mus įtikrintų, kad karas nėra pavojus, ir tuo, kad kas panorėtų išrodytį nei karto nesužeistu kareiviu."

LUCKY STRIKE CIGARETTE

Geriausi Cigaretai

DR. A. K. RUTKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Avenue
Telef. Lafayette 4146
Vaandos: 9-11 rytais, 1-3 po pietų ir 7-8 vakarais. Nedėldieniais tiktai po pietų 2 iki 5 val.

Tel. Canal 257. Vak. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
Lietuvis Gydytojas Ir Chirurgas
1821 South Halsted Street
Valandos: 10 iki 12 ryte: 1 iki 4 po pietų: 6 iki 9 vakare

LIETUVIS Akių Specialistas
Ant Bridgeporto
DR. SERNER, (SERNAS)
Optometrist
3315 So. Halsted St., Chicago.
Val. 6 iki 9 vak., Ned. 10 iki 1

Dr. I. E. MAKARAS
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
10900 S. Michigan Avenue
Telef. Pullman 342 ir 349
Valandos Nuo 10 iki 12 ryto
Nuo 7 iki 9 vak.

Tel. Blvd. 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
5712 SO. ASHLAND AVENUE
ARTI 47-tos Gatvės
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Seredomis nuo 4 iki 9 vakare.

DR. S. NAIKELIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Telefonas: Yards 2544
3252 South Halsted Street..
Ant viršaus Univer. State Bank
Valandos: nuo 10—12 rytę; nuo 2—4 po pietų; nuo 7—9 vak.
Nedėliomis nuo 10—2
Ofisas ir gyvenimo vieta:

Rezid. tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9693
Dr. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas: 3354 S. Halsted St.
Val.: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8vak. Ned. 10—12 d.
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 994
Tel. Yards 0994
OFISO VAL.:
8—10 v. ryto, 1—3 ir 7—9 v. v.
Nedėliomis: nuo 10 v. ryto iki 1 val. po pietų.

DR. P. ŽILVITIS
Parkėlė savo ofisa po num.
3241 — 43 So. Halsted Street
Naujame Juciaus Rest. 2 lubų.
Priima Ligonius nuo 9-12 A. M. 6-8 P. M.
Tel. Boulevard 7179
Rezidencijas Tel. Fairfax 5574.

Res. Tel. Cicero 3656
Ofiso Tel. Cicero 49
DR. J. SHINGLMAN
1325 So. 49 Court
N. E. Cor. 49 Court ir 13 Str.
ant viršaus vaistynyčios.

ATHOL, MASS.

Paskutiniu laiku daug naujo įvyko Atholyje, apie ką bus naudinga paminėti ir laikraštyje, tai pirmoji vaikų šv. Komunija, vaikų vakaras ir sugrįžimas klebono kun. A. Petraičio iš Lietuvos. Paminėsiu čia nors trumpai apie kiekvieną iš tų įvykių.

Vaikų pirmoji šv. Komunija.

Per metus klebono Petraičio ir varg. A. Barono buvo stropiai rengiami vaikai prie pirmos išpažinties ir šv. Komunijos. Išvažiavus kun. Petraičiui birž. 19 d. Lietuvon, kun. Meškauskas užbaigė juos rengti ir liepos pabaigoje buvo prileisti prie pirmos išpažinties, rugp. 25 d. Švenč. Mergelės Marijos į Dangų Ėmimo dieną tapo įrašyti į Karmelitų Škaplieriaus ir Rožančiaus brolijas, o rugp. 20 d. 43 vaikai pirmą kartą priėmė Viešpatį Jėzų į savo širdis. Prie tos iškilmės vaikai rengėsi per kelias dienas: kalbėdami rožančių, vaikščiodami stacijas ir kitas maldas atlikinėdami. Todel didelis buvo vaikų džiaugsmas kuomet pirmą kartą priėjo prie šv. Komunijos.

Vaikų vakaras.

Kuomet vaikai buvo paleisti iš viešųjų mokyklų, prasidėjo jų vasarinė mokykla, kurią lanke apie 80 vaikų. Vieni prieš pietus, kiti po pietų, ir buvo mokomi katekizmo, šv. Istorijos, lietuvių kalbos gramatikos, skaityti ir rašyti. Daugumas vaikų uoliai lankė mokyklą ir gerai pasinaudojo, bet buvo ir tokių, kurie vieną dieną eina, kitą apleidžia, užtat mažai ir teišmoko.

Vasarinės mokyklos užbaigimui buvo surengtas vaikų vakaras, kurio programa susidėjo iš eilių, komedijos ir dainų. Eiles gražiai ir gyvai pasakė: Ant. Kaulakis: "Svečių pasveikinimas", Elzbieta Bagdonaitė "Linkėjimas tėveliui" ir "Meilė motinelės", Emil. Vinciunaitė "Gimtinė šalis", Julija Gerdauskiutė "Varginga Tėvynė", Ant. Petronis "Meilė Lietuvos", Elena Puščiutė "Del Lietuvos pripažinimo", Bron. Einočiutė "Matušė", Anelė Mankevičiutė "Dainutė", Aug. Puščius "Mokinys". Buvo ir daugiaus deklamacijų, bet ne taip balsiai kalbėjo. Paskui mažos mergaitės žaidė aguonėlę, gegutę ir čigonėlį. Žmones labai prijuokino mergaitės, traukdamos į burną siulus su saldainiais ir vaikai valgydami uobolius pakabintus ant siulų. Gana gerai, tik ne taip gyvai penkios mergaitės atvaidino komedijėlę "Laižybos". Mažųjų mergaičių choras, varg. Ant. Barono vedamas padainavo gražiai keletą dainelių, tarp kurių ypatingai žmonėms patiko "Kampe tupi". Ypatingai žmonių domę atkreipė tai vaikų maršavimas. Pasigirdo trimito balsas ir visi vaikai sustojo, gavę amerikoniškas ir lietuviškas vėliavėles ir sustoję į eilę pradėjo maršuoti per salę ant scenos vargoninkui griežiant maršą ir bugnui pritariant. Paskui iš kitos pusės užėjo mergaitės ir iš 80 vaikų balsų pasigirdo amerikoniškas himnas. Toliaus, drąsiai ir garsiai užtraukė "Mes Lietuvos jaunuomenė, tratata" ir t. t. Ant galo Lietuvos himnu užbaigė šį vakarą. Žmonės labai domėjosi ir kalbėjo, kad ir vaikai gali gražius vakarus surengti.

Sulauktuvės.

Jau baigėsi rugpjučio mėnuo ir Atholiečiai laukė savo mylimojo klebono kun. A. Petraičio pagrįžtant iš Lietuvos. Pirmame rugsėjo sekmadieny kun. Pr. Meškauskas bažnyčioje paskelbė, kad gavęs telegramą, jog klebonas sugrįš antradieny ir trečiadieny bus prakalbos, nes visi panorės išgirsti, kas Lietuvoje darosi. Prie to visos draugijos nutarė, kad kaip gražiai išleido, taip nori ir priimti ir rengė sulauktuves, kurios įvyko rugs. 6 d. Paskirtu laiku prisirinko pilna svetainė, neveizint to, kad buvo įžangos paskirta pusė dolerio; daugeliui ir vietos pritruko, kur atsisėsti.

Pasirodžius kun. Aug. Petraičiui visa salė prisipildė rankų plojimais, paskui išėjo Aušros Vartų Dr-jos pirmininkas J. Kulešius ir visų draugijų vardan pasveikino sugrįžusį kleboną ir paskelbė, kad ta vakarienė yra rengiama dvejopam tikslui: savo klebono sulauktuvėms ir senojo buvusiojo klebono išleistuvėms ir paprašė kun. Aug. Petraičio papasakoti, ką yra matęs Lietuvoje.

Kun. Petraitis ilgai ir vaizdžiai apsakinėjo savo kelionės įspudžius ir tarp kitko prisiminė, kad dar negreitai vargai ir skurdas pasibaigs Lietuvoje ir kad baisios karo pasekmės dar ilgai gyvuos tarp žmonių.

Paskui kun. Pr. Meškauskas atsisveikino su Atholiečiais, linkėdamas jiems vienybės, Dievo palaimos ir kad stengtųsi greitu laiku išmokėti skolas, idant nereikėtu nuošimčių mokėti. Prie to padėkojo už auką šimtą dol., kurią Atholiečiai įteikė Tėvų Marijonų Kongregacijai

Prie to dar Pranė Puščiutė ir Elz. Bagdonaitė pasakė eiles, o kelios merginos iš didžiojo choro padainavo kelias daineles ir tuomi vakarienė užsibaigė.

Keleivis.

SUS-MAS. — RENGS VAKARĄ.

Spring Valley, Ill. — Rugsėjo 5 d. Šv. Onos choras, po trumpos repeticijos turėjo savo susirinkimą, kurį su malda atidarė varg. A. Stulga. Choras apsibrėžė ateičiai daug ką veikti, nors ir praeityje jo buvo nemažai veikiama. Nutarė rengti teatrą ir kartu koncertą. Visi vienbalsiai nutarė mokėti 10c. į mėnesį choro iždan. Nariams neatsilankius ant pamokų, be ypatingos priežasties, uždedama bausmė.

Muzikos amatorius.

ŽINIOS IŠ DETROITO

TRUKŠMINGOS LIBERALŲ PRAKALBOS. — KALBĖJO P. GRIGAITIS "NAUJIENŲ" REDAKT.

Detroit, Mich. — Vietos visas laisvamanių "lizdas" į kurį įeina visi atžagareiviai-raudonieji ir Lietuvos priešininkai sekmadieny, rugs. 10 d. Lietuvių svet. buvo surengę prakalbas kurios užsibaigė trukšmingai ir jeigu p. P. Grigaitis nebutų prasišalinęs nuo estrados, butų vargšui buvę riestai nuo savo pačių auklėtinių. Daugel sykių teko buti prakalbose ir niekad neteko pastebėti tokios betvarkės ir trukšmo, kaip Detroito laisvamaniai — socialistai surengė. Jie pasirodė esą žemos rųšies gaivalai. Bet iš kitos pusės, ir ne nuostabu, kad tas iškilo, kadangi pats Grigaitis, "Naujienų" redaktorius tą sukėlė su savo užsipuldinėjančia kalba. Žemiaus pažymėsiu kaip viskas atsitiko.

Programa ir kalbėtojai.

Pirmiausia programos vedėjas Matuzas vargais — negalais perskaitė programą net iš 13 numerių, bet tik penki numeriai tepasirodė ir visi buvo kalbos, o garsintų dainų nebuvo.

1) Kalbą J. Abramavičius. Pasisako, kad esą 2 metai kaip iš Lietuvos atvykęs ir jis nieko nežinąs ką pasakyti nes esąs paprastas darbininkas. Ir ištikrųjų, atrodo molio Motiejus ir tiesą pasakė. Pabarškėjo keleta minučių ir nieko gero nepasakė.

2) Kalba Kaušas, L. S. S. 116 kp. atstovas. Per 5 minutės vos keletą žodžių pasakė, kad už darbininkus socialistai labjausia užstoją. Žmogelis atrodo labai suvargęs-bemokslis, tikras "čiarna rabočius".

Grigaičio tauzijimai.

3) Kalba P. Grigaitis, "Naujienų" redaktorius. Tas socialistų apaštalas daugiausia laiko pašventė Lietuvos konstitucijos kritikavimui. Pirmiausia paaiškino 3 paragrafus kurie esą geri, bet kitus rado negerais ir butinai raginо išnešti protesto rezoliucijas. Užbaigus kalbą tuojaus molio Motiejus Šnuolis stenėdamas skaito 5 kuopų pagamintą rezoliuciją, bet pati rezoliucija skamba visų Detroito lietuvių vardu. Rezoliucijoj reikalaujama Lietuvos konstitucijos, socialistams priešingus paragrafus, pataisyti. Perskaičius rezoliuciją neduoda balso nurodyti kad tokios rezoliucijos negalima priimti. Vienas iš publikos pakilęs sako; Aš noriu rezoliuciją pataisyti, o p. Grigaitis atkerta: Tu nenori pataisyti, bet pagadinti. Per prievartą rezoliuciją perbalsuoja, nes krikščionių demokratų visai mažai tebuvo. Prieš balsavimą nedavė paaiškinti. Gali žinotis su visa rezoliucija.

Aukos.

4) Aukas renka del padengimo išlaidų ir kas liksią aukosią socialistams ir Profesinei Sąjungai. Aukų matyt mažai laimėjo.

5) Kalba Šnuolis, 5 minutes apie laisvę, bet pasirodo, kad žmogelis nieko nežino kaip tą laisvę atsiekti. Jokio mokslo irgi neturi, o iš bemokslio ką galima norėti.

Negera, negera ir gana.

6) Vėl kalba Grigaitis, apie piliečių registraciją, kad jokios registracijos nereikalinga. Davė vėjo Lietuvos atstovui p. V. Čarneckiui, kun. E. Kemėšiui, adv. Mastauskui. Vėl ragino išnešti rezoliuciją, kad tas butų panaikinta. Ir užbaigus kalbą vėl priima rezoliuciją, paaiškinimų neduoda. Trečią rezoliuciją išneša prieš Lietuvos atstovą, kad prašalinus jį iš Amerikos.

Po balsavimų daleidžia duoti klausimus. Čia ir kilo trukšmas, kurį sukėlė Rusijos bolševikų sėbrai, Grigaičio išauklėti gaivalai. Kadangi taę prakalbas rengė tautininkai su socialistais, o jų tarpe bujoja ir patįs komunistai tai kai-kurie patįs laisvamaniai rengėjai papavė netinkamus Grigaičiui klausimus. Tas su panieka ir atsakinėjo, o taipgi publika, nors ir neskaitlinga buvo, bet riksmais neduodavo nei paaiškinti. Jau matoma, kad bus trukšmas. Atsistoja iš krikščionių demokratų pusės. Visi apsiramina ir leidžia jiems paduoti tris paklausimus: 1) Ar 5 kuopos turi teisę kalbėti visų Detroito lietuvių vardu; 2) Koks yra Lietuvos Atstovo prasikaltimas; 3) Kuri partija daugiausia pasidarbavo Lietuvos reikalams ir jos laisvės palaikymui. P-as Grigaitis mikčiodamas į pirmą klausimą atsako, kad turi teisę; į antrą neturėdamas ką atsakyti, tai sako kad esąs netinkamas ir viskas. Į trečią Grigaičiui sunkiausia buvo atsakyti, bet nesidrovėdamas sakė, jis manąs, kad socialistai daugiausia pasidarbavę Lietuvos laisvės palaikymui. Iš tokių atsakymų pats skaitytojas gali spręsti kiek teisybės yra pas p. Grigaitį. Daugiaus krikš. dem. nedavė balso. P. Grigaitis užsiminė apie Rusijos bolševikus.

Kaip perkunas trenkė.

Čia kaip perkunas trenkė. Komunistai pradėjo šaukti: "meluoji, sėskis, von, durniau". Kįla trukšmas. Grigaitis sustoja kalbėti. Jam net ausys paraudo. Biskutį apsiraminus Grigaitis ir vėl bando kalbėti, bet iš publikos socialistai — komunistai šaukia, "von nuo scenos, o jei ne, tai parodysime kaip gyventi" Trukšmo nenuramina. Grigaitis nueina nuo scenos ir programa užbaigta.

Ot kaip "progresistai" pasielgią su tokiais veidmainiais kokių yra p. Grigaitis. Kuomet rezoliucijas išnešė, niekino katalikus, Lietuvos konstituciją, kalbėjo prieš Lietuvos valdžią Grigaičiui plojo, bet kuomet palietė Rusijos supuvusią tvarką jau tą pačią valandą norėjo jam kailį išperti. Ir tai tie patys "Naujienų" skaitytojai. Daug dar laiko prabėgs kol mųsų tautos išmatos, laisvamaniai prieis prie susipratimo ir civilizacijos.

Ten buvęs.

MILŽINIŠKAS KONCERTAS

Sekmadieny, 17 d. rugs., Šv. Jurgio pobažnytinėj svet. bus puikiausias koncertas, kurį rengia Šv. Jurgio parap. L. Vyčių 79 kp. choras. Dainuos ir žymiausi solistai-ės. Programa bus plati ir turtinga. Visam koncertui vadovaus gerb. klebonas kun. J. Čižauskas. Visas pelnas eis Šv. Jurgio parapijai. Detroito lietuviams katalikams yra garbė, kad gaus progą pasigėrėti puikiausiomis dainomis. Todel gi kiekvienas turėtų išgirsti šį koncertą. Pradžia 7:30 v. v.

IŠVAŽIAVO VIENUOLYNAN.

Paraginus kun. J. Čižauskui, kad tėvai leistų dukreles į vienuolyną atsirado net ketūrios Vytės kurios pasižadėjo Dievui ir žmonijai sunkiai pasitarnauti, apleido brangius tėvelius ir išvažiavo į Šv. Pranciškaus Vienuolyną: Anelė Bukšaitė, Ona Velioniškiutė, Veronika Bukantaitė ir Ona Dainauskaitė. Linkėtina laimingai atsiekti savo tikslą, o tėvams garbė, Dievui malonė.

M—s.

Pekingas, Chinijos sostinė yra vienas iš seniausių miestų pasauly, egzistuojantis jau nuo dvylikto šimtmečio prieš Kristaus atėjimą.

Melavimas, suktybės ir vagystės yra kaip ir nežinomos tarp eskimų.

—::—::—::—

Pranešimas
"DRAUGAS" atidarė savo knygy no skyrių pas Real Estata Joną Klimą, Brighton Parko kolonijoje. Taigi norintieji gauti įvairių knygų meldžiame kreiptis:
J. KLIMAS,
4414 S. California Ave. Chicago, Ill.

DRAUGIJŲ ATYDAI!
Dirbtuvė Vėliavų, Kukardų, visokių Ženklelių, Guzikučių, Antspaudų ir kitokių Draugystėms reikalingų dalykų.
Reikalaudami Katalogo ar Sampalų, pažymėkite ir jusų dr-tės vardą.
STRUPAS CO., 90-92 Ferry St. Newark, N. J.

Šiandie Pinigų Kursas
Siunčiant Lietuvon per mus:
9c. Už 100 Auksinų.
arba
1112 Auks. Už $1.00.
Pigesnis kursas siunčiant didesnes sumas.
Pristatymas Užtikrintas Trumpame laike.
Central Manufacturing District Bank
State Bank — Clearing House Bank.
1112 West 35-th Street
Turtas $6,000,000.00

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisas Didmiestyi:
29 South La Salle Street
Kambaris 530
Telefonas: Central 6390
Vakarais, 812 W. 33rd St.
Telefonas: Yards 4681

J. P. WAITCHES
Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
Dien.: R. 511-127 N. Dearborn Street Tel. Dearborn 6096
Vakarais: 10736 S. Wabash Ave. Roseland Tel Pullman 6377

Tel. Central 1289
HAROLD O. MULKS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose teismuose. Egzaminuoja abstraktus. Duoda patarimus.
Rooms 1611 — 1612
155 No. Clark St. Chicago.
Kalbama Lietuviškai.
VAL.: 9 ryte iki 9 vakare

Tel. Randolph 4758
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidumiestyje
ASSOCIATION BLDG
19 South La Salle Street
Room 1302
Valandos. 9 ryto iki 4 po pietų
Namų Tel. Hyde Park 3395

Tel. Lafayette 4228
PLUMBING
Kaipo lietuvys, lietuviams visados patarnauju kogeriausia
M. YUŠKA
3228 W. 38-th Street

Valentine Dresmaking College
2407 W. Madison Street
137 Mokyklos Suv. Valstijose
Moko Siuvimo, Patternų kirpimo, Designing biznui ir namams. Vietos duodama dykai. Diplomai. Mokslas lengvais atmokėjimais. Klesos dienomis ir vakarais. Reikalaukit knygelės.
Tel. Seeley 1642
SARA PATEK, pirm.

Telefonas Canal 5395
JOHN G. MEZLAISKIS
Generalis Kontraktorius, statytojas ir senų namų taisytojas.
2338 S. Oakley Ave., Chicago
Arti 23 čio Place.

J. WYANDS
Graborius ir Balsamuotojas
K. SYREVIČIA
Automobilai visiems reikalams
2055 W. 22-nd Str. 2146 W. 21 Pl.
Tel. Canal 6543 Tel. Canal 0199

S. D. LACHAWICZ
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvėse knaipigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 W. 22rd Pl. Chicago, Ill.
Telefonas Canal 1271—2199

Dr. A. J. TANANEVICZIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10821 So. Michigan Ave.
VALANDOS; 8—10 ryte 1—3 po piet ir 7—9 vakare.
Tel. Pullman 3213. Chicago, Ill.

KAM KENTĖTI?
Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patrini su
PAIN-EXPELLER
Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.
Žiurėk, kad gautum tikrąjį-garsųjį per daugiau kaip 50 metų.
Reikalauk, kad turėtų Ikaro (Anchor) Valzbaženklį.

CHICAGOJE

TEISĖJAS SCANLAN DAR LIGONINĖJE.

Kriminalio teismo teisėjas Scanlan ir jo žmona dar yra Fort Sheridan ligoninėje. Lankytojai pas juodu neleidžiami.

"INJUNCTION" NORIMA PALIKTI.

Dalis geležinkeliečių jau susitaikė su geležinkelių bendrovėmis. Bet tik dalis. Kitos bendrovės nenori taikos. Ir jų yra dauguma. Taigi, dauguma geležinkeliečių nežinia kada susitaikins.

Kad taip, tai generalis prokuroras Daugherty darbuojasi, idant prieš streikuojančius geležinkeliečius paskelbtas "injunction" nebutų panaikintas, bet veiktų visamė savo pilnume.

BONDSMANAI BAIMĖJE.

Nubaustas kalėjimu Cosmano, Murphy sėbras, matyt pasprudęs Italijon. Bondsmanai už jį turi padėję 115,000 dolerių. Dabar jie baimėje.

ATPIGINAMAS VAŽINĖJIMAS

Chicagoje viršutiniais geležinkeliais važinėjimas atpiginamas. Kas nori pigiau važinėti, tas turi pirkti tiketus. Trims tiketams mokama 25c.

KAS KALTAS UŽ ANGLIŲ BRANGUMĄ.

Chicagoj anglims kaina nuolat keliama.

Anglių pirkliai teisinasi. Sako jie nekalti. Nes anglims kainą nuolat didina kasyklų savininkai.

Ir nėra kas juos galėtų patvarkyti.

2 PAKLIUVO KALĖJIMAN.

Du juodu jaunu, 16 ir 19 metu, plėšiku, Frank Lee ir Charles Schader, teismo nubaustu iki gyvos galvos kalėjimu už parko policmono Busse nužudymą.

CHICAGOS VIEŠOSIOS VAKARINĖS MOKYKLOS.

Chicagos viešose vakarinėse mokyklose mokslas prasidės pirmadienio vakarą, rugs. 18 d. Įsiregistravimo diena paskirta penktadieny, rugs. 15 d.

Prie mokyklų vardų skliautuose pažymima ką tose mokyklose mokins. Sutrumpinimai reiškia: — Elem.: elementary grade work arba pradinės mokyklos mokslas; For.: English for foreign-born arba anglų kalbos ateiviams; High: high school kursai; Tech.: techniški kursai. Daugelis pradinių mokyklų turi kursus rankų darbo vaikams, virimo ir siuvimo mergaitėms.

North Side.

Franklin — (Elem. and For.) — 226 West Goethe Street.

Senn — (High, Tech., Elem. and For.) — 5900 North Glenwood Avenue.

Lane — (High and Tech. only) — 1225 Sedgwick Street.

Waller — (High, Elem. and For.) — 2007 Orchard Street.

Northwest Side.

Burr — (Elem. and For.) — 1621 Wabansia Avenue.

Goethe — (Elem. and For.) — 2236 North Rockwell Street.

Stowe — (Elem. and For.) — 3444 Wabansia Avenue.

Washington — (Elem. and For.) — 1000 Grand Avenue.

Wells — (Elem. and For.) — 936 North Ashland Avenue.

Tuley — (Elem., For. and Commercial) — 1313 North Claremont Ave.

Schurz — (High, Tech., Elem. and For.) — 3601 Milwaukee Avenue.

West Side.

Jackson — (Elem. and For.) — 820 South Sholto Street.

Cregier — (Elem. and For.) — 1820 Yeaton Street.

Komensky — (Elem. and For.) — 1923 South Throop Street.

Lawson — (Elem. and For.) — 1256 South Homan Avenue.

Burns — (Elem. and For.) — 2524 South Central Park Avenue.

Hammond — (Elem. and For.) — 2819 West 21-st Place.

Medill — (High, Elem. and For.) — 1326 West 14-th Place.

Austin — (High, Tech., Elem. and For.) — 5417 Fulton Street.

Crane — (High and Tech. only) — 2246 West Van Buren Street.

Harrison — (High and Tech. only) — 2850 24-th Street Boulevard.

South Side.

Holden — (Elem. and For.) — 3055 South Loomis Street.

Seward — (Elem. and For.) — 4600 South Hermitage Avenue.

Phillips — (High, Elem. and For.) — 244 East 39-th Street.

Englewood — (High, Elem. and For.) — 6220 Stewart Avenue.

Tilden — (High, Tech., Elem. and For.) — 645 West 47-th Place.

Bowen — (High, Tech., Elem. and For.) — 8860 Manistee Avenue.

Fenger — (High, Elem. and For.) — 50 East 115-th Street.

Jones — (Commercial Evening School) — Harrison St. & Plymouth Pl.

Daugeiis dirbtuvių turi įsteigusios vakarines mokyklos savo darbininkams ir darbininkėms.

Haven mokyklą, 1472 Wabash Ave. galima lankyti dienomis nuo 9 val. ryto iki 3:15 val. po pietų. Joje mokslo metai prasideda rugsėjo mėn. ir pasibaigia birž. m. Ten mokinimo budas taikomas suaugusiems ateiviams.

Dienomis klasės ateivėms, moterims bus šiose mokyklose:

Brainard — 2113 Washburne Ave. 1:30 p. m. pirm., antr., treč., ketv.

Bryant — 1355 So. Kedvale Ave 3:00 p. m. pirm., antr., treč., ketv.

Chicago Hebrew Institute — 1258 West Taylor Street 9:30 a. m. pirm., antr., treč., ketv.

Chopin — 2440 Rice Street 1:00 p. m. antr., treč. ketv.

Clarke — 1310 So. Ashland Ave. 1:00 p. m. pirm., treč.

Cregier — 1820 Yeaton Street 3:00 p. m. antr., ketv.

Dante — 810 So. Desplaines Street 1:15 p. m. treč.

Drummond — 1845 Cortland Street 1:30 p. m. antr., ketv.

Foster — 720 O'Brien Street 9:30 a. m. pirm., treč., ketv.

Gads Hill Center — 1919 W. 20-th St. 2:00 p. m. ketv.

Gladstone — 1231 So. Robey Street 2:00 p. m. antr., treč., ketv.

Hamline — 4747 So. Bishop Street 2:00 p. m. antr., ketv.

Herzl — 3711 Douglas Boulevard 2:00 p. m. pirm., antr., treč., ketv.

Howland — 1605 So. Spaulding Ave. 1:30 p. m. pirm., treč.

Infant Welfare Station — 1458 Blackhawk Street 1:00 p. m., antr.

Lawson — 1256 So. Homan Ave. 2:00 p. m. antr., ketv.

Penn, 1616 So. Avers Ave. 2:00 p. m. pirm., treč.

Rogers — 1247 West 13-th Place 2:00 p. m. pirm., antr., ketv.

Schley — 1240 No. Oakley Ave. 1:30 p. m. pirm., treč.

Shepard — 2839 Fillmore Street 2:00 p. m. antr., treč.

Smyth — 1059 West 13-th Street 2:00 p. m. pirm., antr.

Šiose vietose taipat bus klasės dienomis moterims:

Burns — 2524 So. Central Park Ave. 2:15 iki 3:15 p. m. pirm., treč.

Eli Bates Settlement — 621 West Elm Street 1:00 iki 2:00 p. m. antr., penkt.

Garfield — 1426 Newberry Avenue 1:00 iki 2:00 p. m. pirm., treč.

Greene — 3537 So. Paulina Street 3:00 iki 4:00 p. m. pirm., ketv.

Hull House — Polk and Halsted St. 2:00 iki 3:00 p. m. pirm., antr., treč.

Tilton — 4152 West End Avenue 1:30 iki 2:30 p. m. antr., ketv.

University of Chicago Settlement — 4630 Gross Avenue 2:00 iki 3:30 p. m. antr., ketv.

Lowell — 3312 Hirsch Street 10:00 iki 11:00 a. m. pirm., treč.

Lietuviai paprastai suprantą mokslo vertę, to išrodinėti jiems nė nereikia. Štai dabar yra proga pasimokinti ir tik reikia jąja pasinaudoti.

Rep.

VESTUVĖS.

KAZLŲ RUDA, Mariampolės aps. Kad jau vestuvių, tai vestuvių šįmet Kazlų Rudoje! Vaikinams arba merginoms vos spėjo sukakti 16—17 metų, tai jau ir skuba apsivesti, ištekėti. Iš tikrųjų daug jaunavedžių Kazlų Rudoje.

VAGIS! VAGIS!

ŠAUNUS VAKARAS

Rengiamas

L. R. K. Spaudos Draugijos 14-tos kuopos,

Nedėlioje, Rugsėjo-Sept. 17 d. 7 val. vak. AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SVET. 2323 West 23rd Place

Moterų 4-ta kuopa iš North Sidės vaidins keturių veiksmų komediją — VAGIS. Šian veikalan įeina ir žydas. Tai jau juokų bus iki soties. Beto, dainuos įžymiausios solistes p-lė M. L. Gurinskaitė ir Elena Pečiukaitė iš Roselando. Bus piano skambinimo, monologų ir kitų margumynų. Dainuos Moterų Są-gos 55-tos kp. choras. Kalbės kun. V. Kulikauskas ir kiti įžymus kalbėtojai. Taigi programa bus viena iš gražiausių ir įdomiausių.

Visus širdingai kviečia **KATALIKŲ SPAUDOS DR-JOS 14 KUOPA.**

P. S. Tą dieną 2 val. po pietų bus Katalikų Spaudos Dr-jos Seimas Aušros Vartų par svet. 2323 W. 23-rd Place.

PRANEŠIMAI.

West Side. — Aušros Vartų Moterų ir Merginų extra susirinkimas įvyks šeštadienyj, rugsėjo 16 d. š. m. Aušros Vartų parap. svet. 7 val. vak.

Valdyba.

L. Vyčių Chic. Apskričio Choro praktika įvyks 15 d. rugs. (Sept.), 8 val. vak., Mark White Square Parko svet., 29-ta ir Halsted. Visi choro nariai-ės atsilankykite. Kuopos pasirupinkite prisiųsti kuodaugiausia dainininkų, nes pradėjom didelį darbą, rengiamės prie operietės, reikalinga daug pajėgų. Sustiprinkime, išauginkime chorą, kad galėtų apibrėžtus sau darbus atlikti.

Valdyba.

Brighton Park Liet. Atl. ir Pašel. Kliubo mėnesinis susirinkimas įvyks penktadieny, rugsėjo 15 d. 8 val. v. paprastoj vietoj, 3959 So. Kedzie Av.

Visi nariai malonėkite atsilankyti. Turime svarbių reikalų apsvarstyti, taipgi bus rinkimas darbininkų del baliaus, kuris įvyks šeštadieny, rugsėjo 30 d. Meldažio svet.

Fr. Ažusenis, rašt.

PRANEŠIMAS CHICAGO HEIGHTS LIETUVIAMS:

Publikos stenografistas; specialistas laiškų rašyme, lietuviškai, angliškai, lenkiškai. Su reikalų kreipkitės pas manė.

PETRAS J. DAPKUS,
1327 Shields Ave. Chicago, Heights, Ill.

Kas atrado maža laikrodėlį malonėkite sugrąžinti. Kas sugrąžins gaus dovanu. Meldžiu pranešti šiuo antrašu:

Marijona Živatkauskaitė
1908 S. Union Ave. Chicago.

LAIMĖ! PELNAS! PROGRESAS!

Vakarinės mokyklos Chicagoj atsidaro šį vakarą t. y. rugsėjo 15 d. 7 val. vakare. Mokyklą gali lankyti kiekviena ypata turinti suvirš šešiolika metų amžiaus pirmadienio, antradienio, trečiadienio ir ketvirtadienio vakarais. Šis atidarymas vakarinės mokyklos yra tai svarbus nuotikis musų miestiniam gyvenime. Jis duoda proga mums išsilavinti kad atsiekus savo tikslą.

Nuo pasaulio pradžios jau pripažinta kad žmonės kurie vartoja savo smegenys visuomet užima pirmas vietas, gauna didelį pelna ir progresuoja. Pavyzdin galime paimti Lincoln'a kuris kad butų nenorėjęs rupintis butų galėjęs ot taip sau pragyventi laiką ir tiekbet jis to nenorėjo jis mokinosi vakarais kiek galėdamas nors ir didelis neaištekliaus skurdas jį slėge, bet jis netik atsiekse savo ideala bet ir paliko naudingu savo tautai ir pavyzdžiu visiems.

Šiame pasaulije žmonės skiriasi į tris klasės, butent: Pirmieji kurie išmoksta iš savo prityrimo — yra taip vadinami išmintingais; antrieję išmoksta nuo prityrimų kitų-tie vadinami laimingais; gi tretieji neišmoksta nei iš savo prityrimų, nei iš kitų prityrimų tie paprastai vadinami kvailiais".

Geriausias yra tai išmokti nuo prityrimo kitų žmonių mokyklose kame tinkami mokytojai išguldinėja reikalingus dalykus ir tinkamos kningos yra duodamos. Praleisk rudens ir žiemos vakarus mokindamasis, o tikrai ateitije nesigailėsi. Holden Mokykla yra dykai visiems, ji randasi ant 31-mos gatvės ir Loomis.

Visi esate nuoširdžiai kviečiami atsilankyti.

(Apgr.)

PAIEŠKAU Uršules Juzataites ir jos brolio Antano. Meldžiu atsišaukti šio antrašu

PET. JECKAUSKIENĖ
1528 So. 50-th Ct. Cicero, Ill.

REIKALINGAS Vargoninkas lietuviu parapijoj Gary, Ind. Rašykite

Kun. J. S. MARTIŠIUNUI
1390 W. 15-th Ave. Gary, Ind.

REIKALINGOS 50 merginų prie lengvaus fabriko darbo, nuo štukio gera mokestis.

AMERICAN INSULATED WIRE & CABLE CO.
954 W. 21 Street

REIKALINGI VYRAI

prie vaisių. Kreipkitės kasdieną 3 val. išryto iškyrus sekmadienyj.

GRAHAM & MORTON LINE
Wabash Ave. & So. Water St.
Chicago, Ill.

REIKALINGI karų taisytojai prie medinių freight-karių, darbas pastovus ir nuo štukio. Atsišaukite

STREETS CO.
W. 48-th So. Morgan Strs.

EXTRA EXTRA!

Gera proga ant randos saliunas prieš pat Crane Co. Vieta gerai išdirbta biznis galima gera daryti tikęs žmogus. Kam yra reikalinga gera vieta tai nepraleiskite geros progos ir atsišaukit greitu laiku pas namo savininką:

FRANK URBIKAS
4147 So. Kedzie Ave. 2 Lubos

DR. A. L. YUŠKA
1900 So. Halsted Str.
Tel. Canal 2118
Valandos: 10 ryto iki 8 vakare.
Gyvenimas: —4193 Archer Ave.
Tel. Lafayette 0098

DR. CHARLES SEGAL
Perkėlė savo ofisą po numeriu 4729 SO. ASHLAND AVENUE
SPECIJALISTAS
Dziovų, Moterų ir Vyrų Ligų
Val.: ryte nuo 10—12; nuo 2—5 po pietų; nuo 7—8:30 vakare.
Nedėliomis: 10 iki 1.
Telefonas Drexel 2880

PRANEŠIMAS.
Ofisas Dr. G. M. Glaser pereina į rankas Dr. Chas. Segal, žento ir partnerio. Visi senieje pažįstami ir draugai aplaikys apžiurėjimą ir gydyma kaip ir nuo paties Dr. G. M. Glaser.
3149 So. Morgan Street
Ofiso Valandos: Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, nuo 5 iki 7 vak.
Ned nuo 10 iki 2 po pietų.
Telefonas Yards 687

Tel. Boulevard 2160
DR. A. J. KARALIUS
Lietuvis Gydytojas
3303 South Morgan Street
Chicago, Ill.

Dr. M. Stupnicki
3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032
Valandos — 8 iki 11 iš ryto po pietų 5 iki 8 vak. Nedėliomis ofisas uždarytas.

Telefonas Boulevard 4129

A. Masalskis
Graborius
Patarnauju laidotuvėse, vestuvėse, krikštynose ir kituose reikaluose. Kainos prieinamos.
3307 Auburn Ave. Chicago.

Telefonas Yards 1138

STANLEY P MAŽEIKA
GRABORIUS IR Balsamuotojas
Turiu automobilius visokiems reikalams. Kainos prieinamos.
3319 Auburn Ave. Chicago

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ"

"DRAUGĄ"

A. † A.

AGOTA KAMINSKIENĖ

mirė po ilgos ligos rugsėjo 13 d. 1922, 4:10 val po pietų 45 metų amžiaus. Paėjo iš Eržvilko parap. Šilinės kaimo Tauragės Apskr.

Priklausė prie Tretininkų drjos. Paliko dideliame nuliudime vyra Jurgi, dukteris Monika ir seseri Ancilla, sunus Petra ir Jurgi Kaminskius.

Laidotuvės įvyks subatoj rugsėjo 16 d. o iš namų 4532 So Honore Str. į Šv. Kryžiaus bažnyčia 8 val. ryte o iš ten į Šv. Kazimiero kapines.

Gimines ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse.

Nulinde: Vyras ir vaikai

Pranešimas: Kvietku nesiųskite.

A. † A.

ST. ŽALANDAUSKAS

Mirė rugsėjo 12 d., 3:10 po pietų, Washington Park ligoninėje. Gimęs Kražių parap., lapkričio 14, 1886, Amerikoj išgyveno 10 metų. Velionis nevedęs paliko nuliudime brolius: Juozapą, Steponą ir Joną, seseris: Stanislavą ir Mikaliną ir švogerį Feliksą Jucevičių.

Lietuvoje 4 brolius ir 2 seseris.

Laidotuvės įvyks subatoje, rugs. 16 d. iš namų 4422 So. Honore Str. į Šv. Kryžiaus bažnyčią, 9 val. ryte, o iš ten į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nulindę, Giminės,

Ar Nori Sutaupyti PINIGUS?

Mes turime labai gerų praperčių Marquette Manor arti Marquette Parko ir Šv. Kazimiero Vienuolyno. Turime namų ant 2 pagyvenimų. Bungalows — ant vieno pagyvenimo ir tuščių lotų pardavimui.

Norint pirkti ateik pas mus pasitarti o tikrai sutaupysi pinigus.

Howard E. Walter & Co.
3124 W. 63rd Str.
N. E. Kampas Troy Str.
Telefonas: Prospect 8820.

PAMATYK "DURANT" NEPAPRASTA KARĄ
Keturių cylindrų $890. Sedan $1,365. F. O. B. Fact.
Šešių cylindrų $1,650. Sedan $2,400. F. O. B. Fact.
Prieš pirksiant pamatyk DURANT
WESTERN MOTOR SALES
5245 W. 22-nd Str. arti 53-čios gat. Tel. Cicero 8119
Pardavėjas JONAS SHALTIS 1442 So. 48 Ave. Cicero.